

Demokratski mestni councilman in pomožni direktor City Health Bureau, je težko bolan na svojem domu.

* V mestu Hindenburg, Nemčija, je včeraj zasulo osem nemških premogarjev.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75.
Za Evropo, celo leto \$8.00; pol leta \$4.00; za četrt leta \$2.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 41, Sat., Feb. 18th, 1933

Morilski napad na Roosevelta

Duševo zmehšan Italijan, naseljenec v Ameriki, je mislil, da bo uničil obstoječo vlado Zedinjenih držav, ako ubije njenega prvega predstavnika, novo izvoljenega predsednika — Franklina Roosevelta. Vsak klobičak razumen človek zna in je prepričan, da se vlade ne ubijajo s tem, da se ubije prvega predstavnika vlade. Nasprotno, ogromna večina naroda po enakih morilskih napadih se še bolj tesno oprime svoje vlade in jo zagovarja ter še bolj čvrsto z njo posluje. Vsak morilski napad prinese večji sporazum med narodom in med vlado.

Tega duševni zmedenci ali pa fanatični anarhisti ne vedo, niti ne mislijo o tem. Enaki morilci so nizkega moralnega mišljenja, s fanatizirani radi razmer ali pomanjkljive izobrazbe, mislijo, da bodo odrešili svet, ako ubijejo enega človeka, ki je član naroda, ki broji 125,000,000 duš. Fanatiki so umorili Krista, toda svet je šel z njegovimi nauki naprej, umorili so Lincoln, toda edinstvo ameriškega naroda, za katero se je Lincoln boril, je danes bolj čvrsta kot kdaj prej.

Eno slabo posledico pa imajo enaki morilski napadi, zlasti kadar prihajajo od strani tujcev, tujcemcev, ki so se sem priselili, ne da bi jih kdo klical sem, pa se postavijo z orožjem v rokah za sodnike ameriškega naroda. Enaki morilski napadi imajo skoro vselej za posledico, da trpijo tujcemci. Policija, tajni agenti, justični oddelki, kongres, ves aparat vlade navadno ob enakih prilikah začne ostreje nastopati napram tujcemcem radi enega samega fanatika. Navadno se ne pomisli, da Lincoln ni ustrelil Italijan ali pa priseljenec, pač pa pravcat Amerikanec. Tako tudi predsednik Garfield ni bil ustreljen po tujcemcu, pač pa po Amerikancu. Le McKinley je zadela kroglica priseljenca, in Roosevelt bi skoro postal žrtev priseljenega Italijana.

Vemo pa, da bodo padli zopet po ameriškem časopisju, ki je tiskano v drugih kot v angleškem jeziku, vemo, da bodo začeli sumničiti postene in lojalne ljudi, vemo, da se bo začela doba preganjanja od strani ameriških faktorjev napram tujcemcem. Ena fanatična prisoda stori s svojim morilskim korakom več škode vplivu naših ljudi kot pa za more stotine lojalnih časopisov jo popraviti v doglednih letih.

Že so se včeraj v kongresu dvignili glasovi maščevanja in grožnje napram tujcemcem v Ameriki, že čitamo izjave vodilnih mož, da bi se s temi tujcemci moralo vse bolj strogo postopati. Hvala Bogu, da glasovi, ki so se dosedaj oglašili, niso kaj merodajni, toda glasivi so, in enaki glasovi maščevanja in grožnje lahko našenejo fanatike, nativiste, k splošni gonji ala Ku Klux napram tujcemcem. Na drugi strani pa dobimo ob istem času dovolj razumnih ameriških mož, ki pobijajo fanatike, rekoč, da so bili med morilci ameriških predsednikov enako rojeni Amerikanci kot tujcemci.

Svetla točka v morilskem napadu na novega predsednika Roosevelta, je bila izjava župana Antona Čermaka iz Chicaga, ki je takoj potem, ko je dobil skoro smrtno nevarno rano, izjavil: "Veseli me, da je kroglica zadela mene, ne Roosevelta!"

To so besede, ki ne bodo pozabljene med Amerikanci glede tujcemcev. Iz njih se izraža mišljenje tujcemcev, kajti tudi župan Čermak je prišel iz Češke kot priprost naseljenec, napram Franklinu Rooseveltu, kot predstavniku ameriškega naroda. Čermak je bil prepričan, da je življenje Roosevelta stokrat več vredno kot življenje njega samega. In vsi se srinjamo z nadaljnjo izjavo župana Čermaka: "Želim, da bi se Roosevelt bolj varoval pred nadaljnjimi napadi, kajti dežela ga danes potrebuje bolj kot vsakega drugega."

Mi se pa medtem sami iz srca veselimo, da je Roosevelt ostal nepoškodovan, in upamo, da tudi župan Čermak okreva. Roosevelt je velik prijatelj Jugoslovanov, in značilno je, da se je proti njemu obrnilo orožje Italijana, in do Italijanov demokratska stranka, katere predstavnik je Roosevelt, ni imela nikdar posebnih simpatij.

D O P I S I

Lorain, O.—V torek 28. februarja, na pustni torek, priredi dramski odsek S. N. Doma navse šaljivo igrano "Čarlijeva ženitev," pod vodstvom Mr. Louisa Semeta. Začetek je ob 7:30 zvečer. Že igralci sami nam jamčijo, da bo igrano prvovrstna in če pristavim, da je igrovdja naš talentirani kulturni vodja Mr. Louis Seme, smo lahko prepričani, da bo to večer, ki nam bo ostal v prijetnem spominu. Kdo ne pozna našega Mr. Gorenška po njegovih nastopih; mnogokrat nas je že imenitno zabaval. Sedaj bo nekaj podal v kupletih, čegar mislo se nikdar slišali. Vse vloge so v najboljših rokah

in sicer: Dr. F. L. Mramor bo igral vlogo Čarlija; F. Ambrožić bo imel vlogo Debelebrdara; bogatega trgovca; C. Jakopin bo špela, njegova žena; A. Eisenhardt bo Slavka, njiju hči; F. Pavlič bo Baron, brez evenka; F. Gorenšek bo Požeruh, postopač.

Dejanje se vrši v slovenski naselbini v Ameriki. Čas je sedanjost. Vstopnina za otroke je 10c, za odrasle v predprodaji pa 20c, zvečer pri blagajni 25c. Po predstavi bo ples in prosta zabava.

Novi direktorji za SND za leto 1933 so: Predsednik John

Piskur, podpredsednik John Buchar, tajnik John Tomažič, blagajnik Louis Balant, zapisnikar Matija Ostanek, nadzorniki: John Brus, Joseph Skapin, John Strukel; stavbinski odbor: John Lešnjak, Geo. Petkovšek, Louis Kus, Lor. Tomažič; porotniki: John Ivančič, Jos. Jere, Frank Zgonc.

Dne 25. februarja priredi direktorij SND ples, ki so mu dali ime "Ples slabih časov." To bo nekaj čisto svojevrstnega, kajti kdor pride na ples s kravatno okrog vratu, plača vstopnino 25c, kdor je brez nje plača 15c. Ženske, ki pridejo na ples v bolj-ši obleki, plačajo 25c, a če pridejo v navadni obleki, plačajo samo 15c. Otroci, brez spremstva staršev, plačajo 10c.

Razdeljene bodo tudi tri nagrade v znesku \$3, \$2, \$1, katere bo razdelil odbor treh sodnikov in sicer onim, ki bodo najbolj zastopali delavski stan. To bo nekaj zanimivega, kako bo ta ali oni oblečen. Zato le pridite vsi, da vidite.

Vljudno vabimo rojake in rojakinje iz Loraina in izven Loraina, da nas v obilnem številu posetite. Obeta se vsega v izobilju, za kar bodo skrbele naše kuharice od Gospodinjanskega kluba SND. Kogar bo žejalo, bo pa dobil dobro kapljico iz koda. Igrala bo fina godba, da se bodo lahko sukali stari in mladi, da bodo imeli po veselici mojstri čevljarji vsaj kaj dela. Na veselo svidenje!

Louis Balant.

Card party v Euclidu

Euclid, O.—Žene, matere sv. Kristine so uvidele revščino in potrebo več naših šolskih otrok, zato so se zbrale skupaj in osnovale skupino mater pod imenom "Parent-Teacher Association," katerih namen je gledati za dobrobit šole in nje učencev. Te matere bodo na George Washington dan, to je 22. februarja, priredile takozvani "Card Party" v šolskih prostorih sv. Kristine, na 885 Bliss Rd., ob 7:30 zvečer. Namen te prireditve je, plačati šolske knjige za otroke, katerim je nemogoče že drugo leto to storiti. Če bo več preostanka, bodo pa revnim otroci-čem pripravile vsaki dan opoldne kaj gorkoga kosila. Ker je namen te prireditve tako blag, je upati da bodo farani in drugi v okolici posetili to prireditev v velikem številu. Igralo se bo lahko karte in tudi bunco. Za vsako mizo bo dobiček, kakor tudi "DOOR PRIZE."

Za priznizek je dobro preskrbljeno, za plesalželjne bo skrbel pa "Red Brancel orkester." Vstopnina je 25c za osebo.

Matere fare sv. Kristine Vas prav VSE vljudno vabijo, da se udeležite tega "Card Party" in plesa, pri katerem boste imeli užitek in zabave obenem pa pomagati stvari, ki je vredna pomoči.

Vstopnice se dobijo pri vseh članicah te skupine, kakor tudi pri odbornicah: Mrs. Robert, 905 E. 237th St., Mrs. Mary Hochevar, 21241 Miller Ave., Mrs. Repasky, 910 E. 218th St., Mrs. Peck na Ivan Ave., Mrs. Mary Vidmar, 18705 Kildeer Ave., ter pri Mrs. Phillips na Beckford Ave. Sezite po njih da bo nas veliko na prireditvi 22. februarja.

Marija Hochevar.

15 let star fantič je ubil 12-letnega tovariša

New York, 17. februarja.—15-letni Harry Murch je danes priznal policiji, da je z nožem umoril 12 letnega Wm. Benderja. Murch je povedal Benderju, da namerava izropati nekega prodajalca peanotov, katerega bo najprvo zvezal, potem pa oropal. Rekel je, da bo pokazal, kako bo naredil. Bender se je vlegel in Murch je fantič zvezal, potem je pa vzel nož in ga zaklal.

Newburške novice

Čuden je ta svet. Depresija doseže vse, le smrti ne. V takih časih, kot se sedaj, bi morala tudi dati smrt kak moratorijum. Toda ta služabnica božja pride in pomiga s prstom svojih koščeni- nih rok in človek se temu klicu ne more ustavljati.

Pobrala nam je smrt eno izmed starejših žena v fari. Mrs. Helena Plut, soproga Martina Plut, je bila izbrana to pot. Bolehala je par mesecev pred smr- tjo. Podala se je v bolnišnico, poiskovala je to in ono; pa kadar pride naš čas, ne pomaga ne bolnišnica ne zdravlila in ne zdravnik, iti moramo.

Pokojna zapušča eno hčer in tri sinove. Vsi so že odrasli in imajo svoje domove in družine. Družstvo Mir št. 10 SDZ, katerega članica je bila, je skrbelo za dostojen pokop. Naj počiva v miru! Ostalim naj bo tem pot- tom izraženo naše sožalje.

Bolezen je tudi na delu. Mrs. Gregorič iz 89. ceste, soproga Louis Gregoriča, se je morala podati v St. Alexis bolnišnico. Precej hudo operacijo je dobro prestala in upamo, da bo kmalu zopet doma zdrava.

Mrs. Mary Planinšek iz Prince Ave. je z velikim veseljem zapu- stila bolnišnico v sredo ter se po- dala okrevajoča domov. Frank Planinšek, njen soprog, je želel, da je dolga doma kar je hiša prazna brez gospodinje. Prina- šal ji je cvetlice v bolnico in jo vsak dan obiskal. Tako je prav. Dokler je človek živ, naj ima cvetlice in znak ljubezni in pri- jateljstva. Kadar je mrtev mu cvetlice več ne koristijo. Takrat mu dajte duhovne rožne vence, mesto rožnih šopkov in rožnih kolaric.

Mala Antonija Aidesek, sola- rica, je bila primorana prenehati z šolo radi bolezn. Aidivsko- va družina je zadnja leta že ve- liko bolezn in težav prenesla. Menda je res, da katerega Bog ljubi, tega oblaša s križem, da ga pripravi za nebesa. Upamo, da bo Antonija bolezen prema- gala in se povrnila v šolo.

V bolnico se je moral podati korenjaški Frank Novak iz 77. ceste radi nevarnega vnetja na glavi. Ker je Frank močan ko- hrast, bo gotovo kmalu imel tu- di bolezen pod komando.

Nevarno je zbolela šolarica Betty Blatnik, hčerka družine Andrej Blatnik. Že zadnji teden se je bolezen začela približevati in končno jo je prisilila v po- steljo. Morda pa ne bo hudega in bo Elizabeta kmalu zopet zdrava in bo med prvorazredniki.

Še dober teden in videli boste čudo, "Teta na konju." Kaj bo ta teta neki delala na konju, tega vam sedaj ne vem povedati. Toda, na konju bo teta in to 26.

Koncert Ilirije s sodelovanjem Našega doma iz Loraina v nedeljo

Cleveland, (Collinwood), O.—Vselej, kadar ta ali oni pevski zbor priredi koncert, poda ob- nenem v javnost tudi ime kon- certa. Kot na primer: pomlad- ni koncert, vrtni koncert, jesen- ski koncert. Zelo smo bili v za- dregi glede tega, kako bi imeno- vali naš prihodnji koncert. Da bi ga imenovali pomladni kon- cert, se ne spodobi, saj je pred par dnevi toplomer kazal 5 sto- pinj pod ničlo. Vrtni koncert tudi ne bo, ker se bo proizvajal v dvorani. Jesen še tudi ni, bo poprej pomlad in poletje. Kon- čno smo prišli do zaključka, da bo najboljša, ako imenujemo naš nedeljski koncert "prvi kon- cert." To se pa čuje, kot da bi mi še do sedaj ne priredili no- benega koncerta, kar pa ni res. Prvi bo pa ta letos ter mislim, da tudi zadnji ne bo.

Znano mi je iz prejšnjih let, da kadar smo imeli kakšno pri- reditev ali koncert, kako smo bi- li v neki negotovosti, ali bo uspeh ali ne. Agitirali smo na

februarja. Imejte uči in ušesa odprta tisti dan. Jeričev Jože pravi, da take igre še ni bilo. Teta na konju! Čuden je ta na- slov. Bomo videli.

Miss Emily Zidanič, hčerka Jos. Zidaničeve družine iz Rose- wood Ave., je prišla iz Washing- tona, D. C. na par tedenski obisk k svojim starišem. Pravi, da se ji Washington dopade in se v kratkem zopet povrne nazaj, kjer je zaposlena pri telefon kompaniji. Take a peep at the new president for us, Emily, and tell him to get things going.

Radi prevelikega mraza in stroškov s kurjavo, je bila naša šola zaprta teden dni. Sedaj pa prihajajo razne prošnje, naj te- ga ne storimo več. Pa ne samo starši in učiteljice, tudi nekate- ri šolarji hočejo imeti šolo. Kam naj se to zapiše? Seveda, večina šolarjev bi glasovala za trinajst mesečne počitnice vsako leto.

Father John Sholar nam spro- roča iz Washingtona, da je pre- jel žalostni kabelgram iz doma, naznanjujoč tužno vest, da mu je umrl oče, Jakob Šolar, v 72. letu svoje starosti. Umrl je zadnjo nedeljo v vasi Rudno, fara Sel- ce nad Škofjo Loko.

Kakor mi je pravil Father Šo- lar, je njegov oče z lastnim pri- sluškom šolal svojega mlajšega brata Vencel Šolarja, dobro po- znane misijonarja iz St. Bede's College, Peru, Ill., Rev. Vencel Šolar je zlasti v fari sv. Lovrenca že od početka fare do- bro poznan, ker je že štirikrat imel misijon tukaj. Poleg tega, da je šolal brata, ima dva sina duhovnika. Jakob Šolar je na- stavljen v škofjavi zavodih v št. Vidu nad Ljubljano. John Šo- lar pa je duhovnik Duluthske škofije v Minnesoti in je sedaj zadnje leto na katoliški univerzi v Washingtonu, kamor ga je po- slal njegov škof Most Rev. Welsh, da se pripravi za kako višjo službo v škofiji. Na domu v starem kraju ostajata še dva sinova, Vencel in Rok; eden pa se je zgubil v svetovni vojski, da nihče ne ve kdaj in kako je pa- del, kar je očeta zelo potrla in od- takrat je počasi hiral, dokler ga je smrt odrgala od ostalih ter ga združila z onimi, ki so šli pred njim v večnost. Faranom pripo- ročamo pok. očeta Father Šolar- ja v pobožni in molitveni spomin. Radi Father Šolarja, kateri se je zadnja leta vsako leto nekaj časa pomudil med nami, kot naš dobri prijatelj, bodo farani go- tovo ustregli njegovi želji in se spominjali njegovega očeta v molitvi pri sv. daritvi. Vrlenu mčzu pa naj bo Bog sedaj pla- čnik za njegovo zvestobo napram Kristusovim načelom, tikajočih se zlasti dolžnosti kršanskega očeta. Počivaj v miru!

Prehlad vodi do pljučnice
Varujte se prehlada z rednim
čiščenjem dihalnih poti. Imajte
vselej v rodu in odstranite stru-
ne pline. Vzemite
Trinerjevo grenko vino

Če verjamete al' pa ne.

IVAN ZUPAN:

ČEZ ENO LETO . . .

Pri sosedu so pred letom glasno jokali, ihteli, ko ob krsti gospodarja žalostinke so zapeli.

Takrat vdova, ali žena žalosti se je zgrudila; za pokojnim prav do smrti žalovati je sklenila.

Toda včeraj pri sosedu bilo spet je vse veselo; na gostiji se poročni vse se dobro je imelo.

Mlada vdova si izbrala drugega je sreče lovca; primožila dva otroka, vzela starega je vdovca —

pričenja. Mi smo se ravnali po vsem drugače. Prvo smo stori- li uslugo drugim, sedaj pričaku- jemo usluge od drugih. Prepri- čan sem, da ne bomo na dan kon- certa prav nič razočarani glede udeležbe.

Pri nedeljskem koncertu bo sodeloval pevski zbor "Naš dom" iz Loraina. To bo popolnoma nekaj novega, kajti v kolikor je meni znano, bo prvič izvencele- landski pevski zbor nastopil v Slovenskem domu ter sodeloval pri našem koncertu. Zbor "Naš dom" je še mlad, a je bogat po delu. Ima izvrstnega pevovod- jo v osebi g. L. Šemeta. Pevo- vodja kot pevec "Naš dom" so jako vljudni, kar preprosto po- grešamo pri naših pevskih zbor- ih, osobito pri pevovodjih. Več razumevanja nam je potreba, potem šele se bomo zedinili za skupni pevski nastop, ki se ravo- no v tem času snuje, kar pa, žal, nekateri ne uvidevajo nič pose- nega v taki skupnosti. Ob pri- liki kaj več o tem.

Zaključna točka našega kon- certa bo pesem "Good night." Kadar voščimo svojim dragim "good night," je to znamenje, da gremo k počitku. Bodi ome- njeno na tem mestu, da posetni- ki našega koncerta ne smejo to pesem vzeti preveč resno. Kaj- ti s koncertom ne bo nedeljske prireditve še konec, ampak se bo po koncertu razvila prosta zabava in ples v zgornji dvora- ni. Voščili si bomo drugo dru- gu lahko še dobro jutro, ako nas poprej policija ne pomečejo iz dvorane.

Vljudno vabi pevski zbor

"Ilirija."

MAŠČEVALNI SLON

Arnaldo Cipolla, ki je napra- vil ob gornjem Nilu znanstveno potovanje, pripoveduje v turin- ski "Stampi" sledeči dogodek o maščevalnosti afriškega slona:

Eden izmed lovcev na slone je pravil nekega dne tovarišem zgodbo o slonu, v katerega je pognal več strelcov, toda noben mu ni škodoval. Vendar je raz- pisal nagrado vsem najditeljem tega slona če bi morebiti kje izkervavel. Toda slona ni nihče videl. Minula so tri leta. Isti lovec se odpravi s svojim sinom na lov. Toda kako presenečenje, ko nenadno obstane pred slonom, ki ga je pred tremi leti obstre- lil. Znova ustrelil in hkrati za- kriči sinu, naj se skrije. Sin pa se ne gane, marveč ustrelil tri- krat v slona. Kljub težkim ran- nam je ostal slon še zmerom po- konci in strmlel v starega loveca. Spoznal ga je. Skočil je proti njemu, ga zmečkal in vrgel pred noge sinu, kateremu pa ni nič- sarnemu, ga zalega storil, marveč se je obrnil in krvavec zdirjal v divji- no.

* Vsi državni brzojavni usluž- benci v Mehiki so včeraj odšli na štrajk.

Ampak v Lorainu so ga pa pogruntali. Bral sem, da bodo napravili v SND na 25. febru- arja "Ples slabih časov." Lepo je od njih, da vzamejo te čase v poštev. In da se ta ples sla- bil časov izkaže do pičice, so sklenili, da tisti, ki pride brez kravate na zabavo, plača 15 cen- tov vstopnine, tisti pa, ki se bo postavil s kravatno, plača pa kvodriček. Jaz sedaj premiš- ljam, kako bi se še tistih 15 cen- tov zmazal, da bi bil to zame res- ples najslabših časov, kar sem jih doživel na svetu. Od kvod- rička na 15 centov bo šlo lah- ko, ker tisto oguljeno kravatno lahko brez vsake zamere doma pustim in če mi fantje v Lorai- nu obljudijo, da mi bodo spusti- li doli še tistih 15 centov, bom pa prišel golorok in spodrecan. Torej, če pristanete na moje predloge, zinite eno, da se bomo pomenili.

Zadnjič sem ogledoval nov električni napis na našem novem poslopju. Pa stopi k meni pri- jatelj Aheč in mi pravi: "Ti, sal- vem, zakaj se postavlja tale elek- trični napis. Pa tudi vem, za- kaj se postavili takega, ki po- mežikuje."

"Kaj pa namigavaš? Povej- kar imaš na sreč."

"Veš, tisti električni napis ste postavili samo zato, da ga bo vi- del Barbičev France, ki bo vo- zil mimo svojo štrikarko ponodi. In da ste dali napraviti takega ki pomežikuje, je pa tudi sama za to, da bo pomežikoval Barbi- ču, češ, halo Barbič, kako ti je kaj pri srčku?"

"Ja, pa kako si to pogruntal?"

"No, kar tako mi je na misel prišlo, ker se zastopim na po- stitko."

Neka dopisovalka je poslala dopis, pa je spodaj pripomnila: "Ampak prosim, gospod ured- nik, ker je to moj prvi dopis, da me ne vržete v koš." Jójžešče- na, saj nismo še nobene v koš vrgli!

Zadnjič je prišel prijatelj Jim domov precej zgodaj zjutraj. Potiho gre gori po stopnicah "da se mame ne zbude." Prav potiho prime za ključ v kuhin- ji in prav nalahko odpira in tudi odpre vrata. Pa toliko da- ga ni vrglo doli po stopnicah, ko vidi kuhinjo na vso moč raz- svetljeno. Pa ta svetloba ga ne bi še tako metala, ampak tisto kar je takoj potem zagledal in to je bila njegova ljubezniva že- nica, ki je stala pri štedilniku in kuhala kavo. Ko zagleda lju- ba ženska svojo polovico, ki se je priplazila skozi vrata, se ob- ne proti njemu, upre roke v bo- in spregovori kratko in razlo- no: "No?"

To je jako kratka beseda, pa lahko mnogo pomeni. Moje- rnu dragemu Jimu je prišla ta beseda tako nepričakovano, da ni vedel, kaj bi rekel. Nekaj ča- sa gleda svojo ženo, kot bi ni- ne bil videl že najmanj petdeset let, potem pa zbere skupaj vse svoje ljubeznive besede, ki se bi- le tako sladke, kot tržaške ge- ge in pravi:

"Vidiš, to je pa res lepo te- be, da mi skuhaš kavo, ko pri- dem domov. Nikoli te ne bom pozabil, ljuba ženka!"

Potem pa napravi velik ov- nek okrog štedilnika in ko pride v spalnico, se v pol minuti pri- ti in se zapodi na posteljo ter po- odene čez glavo, da ne bi sliša- odgovora, ki ga je ravno pri- pravljala ženka.

Jim je prav ravnal, ker ako se izogne prvi nevihti, je potem vse dobro, ker take nevihte ni kmalu poležejo in vse je zopet dobro — do prihodnjic. Ampak še boljše sem napravil jaz za- dnjič enkrat, pa bom to drugo povedal.

TEDENSKA PRILOGA "AMERIŠKE DOMOVINE"

Gospodarsko političen tedenski pregled

ZADOLŽENO AMERIŠKO KMETIJSTVO

Prudential Insurance Co. je naznanila, da je suspendirala za nedoločeno dobo dražbo in prodajo kmetij 37,000 farmerjem v Zedinjenih državah in Kanadi, ki ji dolgujejo \$209,000,000. Dalje je naznanila Mutual Benefit Life Insurance družba, da je naročila svojim zastopnikom v Iowi, naj prenehajo s kolektanjem \$5,000,000, za katerih iztirjatev bi bilo treba dražiti farme. Nadaljnje večje zavarovalne družbe, ki so suspendirale tožbe in javne dražbe zadolženim farmerjem, so: John Hancock, Aetna Life, Connecticut Mutual in Phoenix Mutual.

Iowa je najbolj zadolžena država v ameriški Uniji. Njen skupni dolg znaša \$1,098,000,000, ali skoraj eno tretjino vrednosti vse njene poljedelske zemlje. Povprečno vsak prebivalec Iowe ima \$445 dolga.

ANGLEŠKO - PERZIJSKI NESPORAZUM

Med angleško vlado in perzijskim šahom Rezo Pahlevi je prišlo do ostrega nesporazuma zaradi perzijskih oljnih vrelcev, ki jih lastuje Anglo-Perzian Oil Co. Ltd. Angleži in Perzijski so pozvali v svojem sporu na pomoč dr. Edvarda Beneša, češkoslovaškega ministra vnašnih zadev in najboljšega diplomata, kar jih ima Evropa, ki je spor kmalu izravnil v obojestransko zadovoljstvo.

LIGA NARODOV IN BELO SUŽENJSTVO

Liga narodov je v zadnjem tednu objavila svoje 529 strani dolgo poročilo o belem suženjstvu na Vzhodu. John D. Rockefeller je plačal \$125,000 Ligi za izdelavo tega poročila. Bascom Johnson, glavni Ligin prevajalec, je izjavil, da so ameriške bele sužnje, ki so bile pred dvajsetimi leti še zelo številne na Daljnem vzhodu, zdaj skoraj popolnoma izginile, ker so jih izpodrinile ženske beloruskih beguncev. Dalje je poročal, da daje večina Azijatov prednost ženskam svoje lastne rase. Velika večina kitajskih prostitutk se posveča profesiji pod vplivom svojih staršev ali varuhov.

BOURBONI V FRANCJI

Po sedmih letih zasledovanja francoske politike iz Belgije, se je zadnji teden bourbonski pretendant za francoski prestol, Le Duc de Guise, odločil, da je zdaj napočil njegov čas in je izdal na francoski narod javen apel za svojo restoracijo na francoski prestol. Ta samozvani francoski "kralj Jean" pravi, da je na njegovi strani v Franciji 60,000 vojakov, ki so razdeljeni po raznih francoskih polkih in garnizijah. Vsi oficirji francoske republikanske konjenice so baje rojalisti. Prav tako da ima mnogo privržencev med artilerijo, mornarico in pri letalstvu.

JUGOSLAVIJA

Nedavno je jugoslovanski kralj Aleksander obiskal Romunsko kralja Karola v Sinaia, in iz poučenih virov se dozna, da se je ob tej priliki dosegel sledeči sporazum: Romunija je obljubila podpirati Jugoslavijo v slučaju, da bi bila slednja napadena, Jugoslavija pa bi od svoje strani podprla

Za edinstvo naše jugoslovenske zemlje

Razrvane povelje, gospodar- in politične razmere so zasedale seme nezadovoljstva po vsem svetu, celo v bogatih in velikih državah, ki gledajo s ponosom nazaj na svojo tisočletno narodno zgodovino, zato bi bilo pravo čudo, če bi šle te razmere neopazno mimo Jugoslavije. Jugoslavija je izza svojega idealnega osnutka in obstoja premostila—s stoječim mirom in državnimi taktom—že marsikatero notranjo krizo, ki je grozila, porušiti temelje te idealno zasnovane in zgrajene narodne stavbe, in tako bo—o tem smo prepričani!—izšla srečno tudi iz sedanjih homatij, katere hočejo povzročiti nekateri kratkovidni in malenkostni "hrvatski" in "slovenski" politiki, v največje zadoščenje in veselje Italijanov, ki prav dobro vedo, da bi jim v slučaju razkosanja Jugoslavije, padla Dalmacija in Slovenija kot zrelo jabolko v naročje.

HITLER IN NEMČIJA

Ko je prišel Hitler na krmilo v Nemčiji, se je takoj odpovedal svoji plači 48,000 mark ali \$11,400 na leto, do katere je upravičen kot nemški kancelar. Rekel je, da si bo slejkoprej delal življenje s peresom. Dalje je odredil pogreb na državne stroške Eberhard Maikowske-mu, fašistu, in Josephy Zauricu, policistu, ki sta padla tekom pouličnih izgrediv. Pogreba se je udeležil tudi bivši nemški prestolonaslednik, princ Viljem, ki je pri pogrebu zapazil svojega mlajšega brata Avgusta, katerega je pozdravil s fašističnim pozdravom, z dvigom roke. Bivši nemški cesar se pripravlja na povratek v Nemčijo, ker upa, da bodo Hitler in reacionarji, ki mu slede, proglasili spet monarhijo ter spravili njegovo, odnosno njegovega sina na prestol. Toliko je gotovo, da je Hitler zakleti sovražnik republike. — Ko je neki italijanski časnikar obiskal Hitlerja, je Hitler slednjemu—kot fašist fašistu—dejal: "Vedno sem stremel za priručnim prijateljstvom z Italijo, in zdaj, ko sem prišel na čelo nemške vlade, bom gledal, da to prijateljstvo tudi uresničim... Pozdravljam Italijane ne kot načelnik vlade, marveč kot borec za skupno idealo." Italijanski list "Giornale d'Italia" izjavlja tozadevno: "Italija priručno pozdravlja novo nemško vlado, katere se ni mima vzroka biti, pač pa ima dovolj vzroka, da z veseljem sledi njeno razvijajočo se silo."

VELIKA BRITANIJA

Časnikarji so vprašali angleškega državnika Chamberlaina, če je res, da stoji Anglija za ostalimi evropskimi državami, ki zahtevajo od Zedinjenih držav, da bi slednje ertale vojne dolgeve Evrope. Chamberlain je odgovoril: "Mi nimamo Francijo nobenega tozadevnega dogovora razen podpisa lausanske konvencije. Ako je bila Francija nezadovoljna glede dogovora, ki smo ga dosegli z Zedinjenimi državami v pogledu naših vojnih dolgov, tedaj ne bi smela ratificirati lausanske konvencije."

ŠPANIJA

Najbogatejši mož v Španiji je Don Alvaro de Figueroa, grof Romanones. Njegova veleposestva je zdaj vlada zasegla, grof pa je vložil priziv, češ, da je bil vedno lojalen demokrat in da se ni odkril v navzočnosti španskega kralja. Zdaj se z napetostjo pričakuje, kaj bo vlada odgovorila na njegovo priziv.

Henry Ford predvideva na tisoče malih tovarn, ki bodo raztresene na deželi del Ameriki in kjer bodo delali del časa večina farmerji. V njegovih velikih tovarnah se bodo izdelovali samo motorji in drugi važnejši deli.

in složni močni, glede nas pa in žrtvami—povezana butara žele, da se razveže—z mukami jugoslovenskega edinstva, ker jim je jasno, da bi bilo potem sovražnikom Jugoslavije kaj lahko zlomiti posamezne šibe naše sedanje moči in narodne skupnosti.

Vsem evropskim državnikom je dobro znano dejstvo, da je Italija zakleta sovražnica Jugoslavije, nič manj pa ni znano tudi dejstvo, da se Italija Jugoslavije—kljub vsej svoji moderni vojni tehniki in kljub svojim velikim in dobro opremljenim armadam—boji! Vojaški strokovnjaki smatrajo jugoslovansko vojsko za najboljšo in najbolj disciplinirano v Evropi, in Italiji se še niso povsem zacelile rane, ki so ji jih zasekali naši slovenski polki na soškem bojišču! Z združenim silo jugoslovanske vojske zato noče imeti opravka, igrača pa bi ji bila, uveljaviti svojo voljo in svoje zahteve potem, ko bi se porušil ta silni obrambni zid!

Toda pobožne želje Italijanov in vseh onih, ki bi radi videli razkosano Jugoslavijo, se ne bodo nikoli izpolnile! Radi pri- znavamo, da bo morda še ne- kaj homatij v tej idealno zasnovani jugoslovanski državi, dokler ne odmo stari, soldaški in politični fraktirji, katerim polje še danes po žilah črno- žolta in madžaronska kri, toda naj zraste naš novi jugosloven- ski rod, čigar kri je prosta av- stro-madžaronskih strupenih sokov, tedaj bo odklenalo tudi vsem separatistom v Jugosla-

Ali je današnji svet - svet mladine?

"Današnji svet—je svet mladine!" Kako pogosto je danes slišati to pripombo! In človek postane malodušen ter se vpraša: "Čemu naj bi se torej še pehal, ko pa sem prekoratil svoje štirideseto leto?"

Toda ogledimo si to naziranje nekoliko podrobneje. Devet desetini najboljših svetovnih del so izvršili starejši ljudje. Dela, ki so odvisna poglavitno od domišljije in prekipajoče energije, izvrše navadno ljudje v drugem ali tretjem desetletju svojega življenja. Lirična pesnitev je kreacija mladosti, prav tako lirična godba. Tudi lažje pripovedništvo je mnogokrat produkt peres mladine. Toda delo, ki zahteva temeljitega razumevanja človeštva in stanja stvari, obvladajo navadno možje, ki so stari nad 40 let. Statistično je dokazano, da znaša povprečna starost mož, ki so ustvarili svoja največja dela, 47,4 let. Pri zmognih možeh se prične šele s 40 letom uveljav-

Mašaštvo in strupi v oglaših

Če hočete prakticirati kot doktor medicine, morate posvetiti šest ali sedem let zdravniškim študijam, preden vas promovirajo za doktorja vsega zdravilstva. Ako hočete postati lekar- nar, da morete prodajati v lekarni zdravila, morate za to študirati od dveh do štirih let. Ako pa hočete postati pisar oglaševalnih kopij, s katerimi oglašujete v časopisju različna "čudodelna" zdravila proti vsem mogočim boleznim, tedaj lahko diagnosticirate in predpišete "zdravila" za vse mogoče in nemogoče bolezni, ne da bi kdaj v svojem življenju študirali medicino deset minut in ne da bi kdaj v življenju prebrali kako medicinsko knjigo.

Toda vse bi še bilo, ako bi ti mazači prodajali samo neškodljiva "zdravila," toda oni mnogokrat prodajajo in razpošiljajo

stopnje, dosežene v finih delih učencev in umetnika. Šola nadalje želi in upa, da se vzbudi ustvarjanja med nadarjenimi, ki pohajajo ali še vstopijo v to šolo, da bodo v bodoče razstave bogatejše radi njihovih del. Od- bor razstave je mnenja, da je šola dala izraza naravnemu čuvstvu nas vseh po lepoti in razvi- ja čut in okus za slikarsko umet- nost. V teh delih je velik vir za užitek in študiranje umetnosti, kakor prihaja iz umetniškega izraza učencev in umetnika."

Naš mali slovenski narod v splošnem in clevelandski Sloven- ci še posebej, se moremo sma- trati srečne in ponosne, da imamo v svoji sredi takega umetni- ka, ki ga priznavajo naši naj- večji ameriški umetniški zavodi in kritiki kot mojstra impresio- nizma in barv. Pri vsem tem je škoda le to, ker se med nami, ki smo majhni in maloštevilni, ne more uveljaviti noben umetnik, pesnik ali pisatelj, da bi se s svo- jo umetnostjo sebi in svojemu stanu primerno preživel. Po- glejmo na primer našega sloven- skega pisatelja Louisa Adami- cha, ki ga je danes priznala Amerika, ki mu tudi pošteno plačuje njegova dela, dočim ne bi ničesar dosegel, da je ostal med svojim narodom in da je njemu posvetil svoje ustvarja- joče sile. In prav zato, moramo tem bolj ceniti ga. Perushka in njegovo ustvarjajočo silo. Ker jih je med nami malo, ki bi mo- gli postati mecenji njegove in drugih umetnosti, bi mu morali dati toliko več moralnega pri- znanja v njegovem stremjenju do popolnosti. On se je razvil iz samega sebe, iz svoje pridno- sti in trdne volje, kar ga še to- liko bolj dviga v naših očeh.

Tudi sličice njegovih učencev so bile prav ljubke in nekateri med njimi kažejo res velike ta- lente do slikarstva. Po mnenju njihovega velikega učitelja, g. Perushka, se bodo razvili v do- bre in samostojne slikarje, kaj- ti njihov mojster polaga veliko važnost na njihovo individualno ustvarjenje.

Naša iskrena želja je, da po- stane prihodnja umetniška raz- stava tudi velik gnoten uspeh in da se gospodarske razmere de- žele dotle v toliko izboljšajo, da se bo nahajala Perushkova slika v vsakem slovenskem do- mu, kar ne bo samo v okras do- mov, temveč bo to hkrati tudi izpričevalo naše slovenske za- vednosti. Ako našega slovenske- ga umetnika spoštujejo in ceni- jo ter uvažujejo druge narod- nosti, torej ni vzroka, čemu ga ne bi mi, ki je vendar naše gore list! Zavedati se moramo pred- vsem dejstva, da so naši sloven- ski umetniki končno tudi le lju- dje, s človeškimi potrebami in težavami. Toda nam je že v kr- vi, da proslavljamo naše umet- niki po njihovi smrti, nakar jim postavljamo spomenike, vse pre- malo pa se brigamo zanje za ča- sa njihovega življenja, katerega mnogokrat ne živijo, pač pa samo životarijo. O tem bi vedel po- vedati žalostno zgodbo naš veli- ki Ivan Cankar, ki je tako zelo obogatil slovensko književnost, pa ni imel takorekoč mesta, ka- mor bi bil položil svojo trudno glavo.

Ali je današnji svet - svet mladine?

ljati njihova sila in razumeva- nje samega sebe.

Ticijan je bil neznan in ne- poznan človek do svojega 40. leta, nakar je šele razvil svojo silo ter se izpopolnjeval do svo- jega 70. leta, delal pa je do 90. Joseph Conrad, rodolom Poljak in slavni angleški pisatelj, je spi- sal svoje prvo večje delo, ko je bil 39 let star. Al Smith je bil, ko mu je bilo 40 let, še navaden pristaš Tammany Halla in te- daj ni nihče pričakoval, da se bo kdaj razvil v tako silnega in dalekovidnega politika, kakor se je to zgodilo deset let pozne- je. Herbert Hoover se je na- hajal, ko je bil 40 let star, v Londonu, kjer se je ogledoval za delom in premišljal, česa naj bi se lotil.

Američani umirajo mladi, in to iz enostavnega vzroka, ker niso pričeli nikoli živeti. Gonja za dolarjem in bedasta filozo- fija življenja tira s sabo tem- po mladosti pri Američanih v njihovo srednjo življenjsko do- bo. V današnjih krušnih vrstah

Mazaštvo in strupi v oglaših

"zdravila," ki vsebujejo razne strupe, s katerimi se zastruplja- jo ubogi ignorante, ki trpe ce- lo na tako nevarnih boleznih kot sta n. pr. sifilis in tuberkuloza.

Najbolj zločinski so oni maza- čiti, ki pravijo, da morejo ozdra- viti raka ter obsodijo na poča- no in mučno smrt nesrečnega bolnika, ki postane njih žrtev vsled svoje ignorance ali pa vsled strahu pred kirurgovim nožem.

Milijone ljudi se neprestano zastruplja s tisočimi vrstami nevarnih strupov, pri tem pa ni- mamo nobenega zakona, s ka- terim bi se moglo storiti konec karijeri teh brezsrčnih zavidal- cev. Tipičen slučaj je znan Ame- rican Medical Association, in si- cer slučaj Matthewa Reicharta, ki se je zdravil z Eksipom proti sladkorni bolezni. Eksip sam na sebi je bila nenavarna mešani-

viji, ki se je nalik pticu Fenik- su dvignila iz razvalin stare Avstrije in iz kadečih se pogo- rišč s krvjo prepojene Srbije,—soncu in novemu življenju na- proti!

Za svobodno in nerazdeljeno Jugoslavijo so položili svoje živ- ljenje naši najidealnejši borci katerih kosti prhne visoko v pečinah alpskih prelazov in v nižinah solunskega bojišča; ob bregovih zelene Soče, v do- lomskih brezdnih kraškega Krna ter na razsežnih poljanah daljne Galicije. Jugoslovanski "Gadje," sinovi naših Kastelk, so raztrosili svoje uboge, oble- dele kosti po vseh bojiščitih Ev- rope, toda kri, ki so jo prelili na solunski in soški fronti, ni tekla zaman!

Iz prepojene zemlje je zdrav življenjski sok Kastelklnih "ga- dov" pognal kali naše ujedine- ne domovine, a najmlajši njeni Benjamini, tisti, ki so "vsi nje- ni," so ostali, da čuvajo zemljo za katero so žrtvovali njihovi bratje svoje mlado življenje. Ti so ostali, da za vse večne čase razdro in z zemljo izravnavajo je- če in internacijske brloge, v ka- terih so ginili, umirali in vdi- havalii svoje bolezenske in smr- ne kali naši veliki in idealni možje: Ivan Cankar, apostol vseh ponižanih in razžaljenih; r. Ivan Lah, pisatelj in kronik starih kmečkih pravi; Vladimir Levstik, stvarnik Ka- stelke in njenega Gadjeja gnez- da ter nešteti drugi.

Slava spominu vsem tem bor- cem in mučnikom—živim in mrtvim!

Ali je današnji svet - svet mladine?

stojajo poljedelski delavci, ki ne znajo voziti avtomobila, šoferji, ki ne znajo saditi krompirja ali sejati žita, tiskarji, ki ne znajo rabiti pisalnega stroja, itd. Ti ljudje so pozabili ali pa sploh ne vedo, da zahteva življenje vsestransko priročnost. V tiso- čerih poklicih, v katerih si ljud- je služijo svoj kruh, je morda komaj eden v stotini, ki je spo- soben za delo boljše kvalifika- cije.

Sreča, resnična življenjska sreča, napoči običajno po 40 le- tih človeške dobe. Redka je prava sreča pri mladih ljudeh, izvemzmi one, ki nenasodoma vi- soko vzplamti, pa prav naglo spet ugasne. Življenje se pri- čne s 40 letom pri ljudeh, ki imajo za kaj živeti, dočim se prične v tej dobi pri ljudeh, ki nimajo ničesar v glavi ne v sr- cu, nagibati v zaton. Pri lju- deh pa, ki so zdravi na duhu in telesu, pomeni ta doba konec overture, nakar se šele prične mnogo slajša godba življenja.

Mazaštvo in strupi v oglaših

ca, obstoječa iz magnesium car- bonata, talkuma in navadnega škroba. Resnična nevarnost pri- tem "zdravilu" pa je obstojala v tem, ker je bilo rečeno, da bol- niku, ki je uživa, ni treba živeti po dieti. In ta nevaren nasvet je poslal na oni svet nešteto bol- nikov, ki so trpeli na sladkorni bolezni.

Mi smatramo naše rojake za toliko inteligentne, da ne bodo izdajali svojih trdo prisluženih prihrankov takim mazačem za njihovo ničvredno in nevarno brozgo, zato jim priporočamo, da se obrnejo v slučaju bolezni do naših izbornih in poštenih domačih slovenskih zdravnikov in kirurgov, katere poznaajo in o katerih vedo, da so prišli do svojih odličnih in samaritanskih pozicij s temeljitimi in dolgo- trajnimi študijami,

Iz našega kulturnega in socialnega življenja

RAZSTAVA DEL JUGOSLOVANSKE SOLE MODERNE UMETNOSTI

Razstava del Jugoslovanske šole moderne umetnosti, ki je trajala od 8. februarja do sobo- te, 11. februarja, je bila v umet- niškem oziru velik uspeh. Pred- stavo je otvoril z lepim in po- membim govorom g. Ivan Zor- man, predsednik šol Slovenske- ga narodnega doma. Razstavo so povzdignili s svojimi nasto- pi naši pevski zbori, kakor "Zar- ja," kvartet "Zarje," odsek Slo- venskega socialističnega kluba št. 27, češki pevski zbor "Vo- jan," pevski zbor "Delavec," razni solisti in solistinj te god- ba "Bled."

Na razstavi so razstavili svo- ja dela učenci Jugoslovanske šole moderne umetnosti, glavna atrakcija razstave pa so bila dela našega slovenskega umet- nika, g. Gregorija Perushka, ki je z njimi dokazal, da je res moj- ster slikarske umetnosti.

Njegova najlepša slika na raz- stavi je bila menda "Pokrajina domovine," delo, ki je bilo na- grajeno leta 1932 s Clyde M. Carr nagrado umetnostnega in- stituta v Chicagu.

Dalje je krasen umotvor sli- ka "V soncu," kjer pozlačeni prameni sonca trepečejo skozi listnatno vejevje.

Silen vtis na gledalca napra- vi "Sončni zahod," ko zahaja sonce za pečinami zapadnih ka- njonov. Slika je slikana z mo- čno temnomodro barvo in izraža vso silo in veličastje narave.

Sončna pesem impresionizma je baš krajina in gotovo gre za to ogromen del priznanja Peru- shku, čigar najboljša dela so baš krajine. Vizionarni čar, ki odeva njegove barvne pesnitve, di- ha iz vseh njegovih del. Globlje bi nam nihče ne mogel odpreti pota v dušo umetnika, kakor je storil to on sam s svojimi slika- mi, in značilno je, da ga kljub vsi kruti sedanjosti in teži živ- ljenja napolnjuje neomajana idealizem v boljše, srečnejše člo- vevstvo.

Perushk je mož, ki veruje v svoj cilj, ki se neprestano bori za svoja sredstva in izraz ter si prizadeva, da publiko vzgoji ter jo polagoma približuje tisti stop- nji, na kateri ne bo razumela samo njega, temveč sploh priče- la umetnost pravilno ocenjevati. V čem je Perushkov kulturni pomen za ameriško slovenstvo? Perushk je, ako smemo reči, ti- sti kulturni činitelj, ki je iz no- tranje sile gnan postal središče, okrog katerega se bo zbrala slo- venska likovna umetnost v Ame- riki ter se uveljavila kot činitelj narodne kulture.

Pogled na to prekrasno zbir- ko slik na razstavi je bil čudovit. Tu je bilo nakupičeno pravo bo- gastvo barv in žalosti nas de- jstvo, da gnotni uspeh razstave najbrž ni bil tako zadovoljiv ka- kor je bil moralni uspeh. Seve- da, vsled sedanjih gospodarskih razmer so posebno prizadeti tu- di naši ljudje, katerim gotovo ni manjkalo dobre volje, pa je mar- sikdo njih odšel z razstave, ne da bi odnesel s sabo spomin na to krasno zbirko našega umet- nika.

Z moralnega stališča pa je bi- la razstava ogromen uspeh. Naš slovenski življenj je pokazal mno- go zanimanja za to razstavo, ki je bila zelo dobro obiskana in bila bi še bolje, da ni prav ti- ste dni divjal snežen vihar s strupenim mrazom. Sicer pa je bil dosežen namen razstave, ka- kor ga je naš umetnik sam za- mislil: "Namen te razstave in Jugoslovanske šole moderne umetnosti je, vzbuditi v javnosti kritično vpoštevanje umetniške

stopnje, dosežene v finih delih učencev in umetnika. Šola na- dalje želi in upa, da se vzbudi ustvarjanja med nadarjenimi, ki pohajajo ali še vstopijo v to šolo, da bodo v bodoče razstave bogatejše radi njihovih del. Od- bor razstave je mnenja, da je šola dala izraza naravnemu čuv- stvu nas vseh po lepoti in razvi- ja čut in okus za slikarsko umet- nost. V teh delih je velik vir za užitek in študiranje umetnosti, kakor prihaja iz umetniškega izraza učencev in umetnika."

Naš mali slovenski narod v splošnem in clevelandski Sloven- ci še posebej, se moremo sma- trati srečne in ponosne, da imamo v svoji sredi takega umetni- ka, ki ga priznavajo naši naj- večji ameriški umetniški zavodi in kritiki kot mojstra impresio- nizma in barv. Pri vsem tem je škoda le to, ker se med nami, ki smo majhni in maloštevilni, ne more uveljaviti noben umetnik, pesnik ali pisatelj, da bi se s svo- jo umetnostjo sebi in svojemu stanu primerno preživel. Po- glejmo na primer našega sloven- skega pisatelja Louisa Adami- cha, ki ga je danes priznala Amerika, ki mu tudi pošteno plačuje njegova dela, dočim ne bi ničesar dosegel, da je ostal med svojim narodom in da je njemu posvetil svoje ustvarja- joče sile. In prav zato, moramo tem bolj ceniti ga. Perushka in njegovo ustvarjajočo silo. Ker jih je med nami malo, ki bi mo- gli postati mecenji njegove in drugih umetnosti, bi mu morali dati toliko več moralnega pri- znanja v njegovem stremjenju do popolnosti. On se je razvil iz samega sebe, iz svoje pridno- sti in trdne volje, kar ga še to- liko bolj dviga v naših očeh.

Tudi sličice njegovih učencev so bile prav ljubke in nekateri med njimi kažejo res velike ta- lente do slikarstva. Po mnenju njihovega velikega učitelja, g. Perushka, se bodo razvili v do- bre in samostojne slikarje, kaj- ti njihov mojster polaga veliko važnost na njihovo individualno ustvarjenje.

Naša iskrena želja je, da po- stane prihodnja umetniška raz- stava tudi velik gnoten uspeh in da se gospodarske razmere de- žele dotle v toliko izboljšajo, da se bo nahajala Perushkova slika v vsakem slovenskem do- mu, kar ne bo samo v okras do- mov, temveč bo to hkrati tudi izpričevalo naše slovenske za- vednosti. Ako našega slovenske- ga umetnika spoštujejo in ceni- jo ter uvažujejo druge narod- nosti, torej ni vzroka, čemu ga ne bi mi, ki je vendar naše gore list! Zavedati se moramo pred- vsem dejstva, da so naši sloven- ski umetniki končno tudi le lju- dje, s človeškimi potrebami in težavami. Toda nam je že v kr- vi, da proslavljamo naše umet- niki po njihovi smrti, nakar jim postavljamo spomenike, vse pre- malo pa se brigamo zanje za ča- sa njihovega življenja, katerega mnogokrat ne živijo, pač pa samo životarijo. O tem bi vedel po- vedati žalostno zgodbo naš veli- ki Ivan Cankar, ki je tako zelo obogatil slovensko književnost, pa ni imel takorekoč mesta, ka- mor bi bil položil svojo trudno glavo.

Gospodu umetniku se torej is- kreno zahvaljujemo za njegovo bogastvo, katero nam je razsta- vil v Slovenskem narodnem do- mu ter mu želimo v bodočnosti kar največ uspeha, katerega si je nedvomno zaslužil. Dalje že- limo, da bi dal vsaj del svojega velikega ustvarjajočega duha svojim učencem, da bodo slednji v ponos slovenskemu imenu, ko bo njih veliki mojster že odšel tja, odkoder ni več vrnitve.

Žena in dom

TEMELJI LJUBEZNI

V sledečih vrstah ne nameravamo definirati ljubezni, ker to ni mogoče. Mnogi so že to poizkusili, toda poizkusi so se jim izjalovili. Poizkusiti hočemo dvigniti samo rob koprene, ki zakriva to najbolj misteriozno in najbolj komplicirano človeško čustveno emocijo.

Temelji ljubezni je medsebojna atrakcija, preko katerega dejstva ne more noben psiholog in noben zagovornik platonske ljubezni, katere — ni! Brez spolne atrakcije, ki se pojavlja v večji ali manjši meri, ne more biti ljubezni. Stanje, ki obstoja med različnimi spoloma, pa naj je to stanje še tako idealno in prijateljsko, ni ljubezen, če ni zraven spolne privlačnosti, marveč je to lahko zgolj prijateljstvo. Tako stanje more biti prijateljstvo, hvaležnost, spoštovanje ali lahko tudi usmiljenost, moč navade, toda ne ljubezen. To je bilo dokazano že v nešteti in nešteti slučajih, ko je ta ali ona mladenka vzela za moža človeka, do katerega je čutila vse to, kar smo zgoraj navedli, toda je bila vse svoje življenje nesrečna, ker ni čutila do omenjenega moža nobene fizične privlačnosti.

Vsi učenjaki in psihologi se strinjajo v tezi, da sta spolna in fizična privlačnost baza in temelj ljubezni. Res je, da vidimo včasih slučaje ljubezni, nad katerimi osumpemo. Mnogokrat ne moremo razumeti, kaj vendar je videla "ona" v "njem" in kaj je videl "on" v "njej." Toda ne pozabimo na paradoks, ki je kljub vsej nelogičnosti resničen: Ljubezen je slepa, toda ljubezen ima hkrati izborne oči in prodiren pogled ter vidi stvari, katerih mi, ki smo indiferentni, ne vidimo. Slepota ljubezni pripomore zaljubljenemu človeku, da ne vidi raznih nedostatkov pri ljubljeni osebi, dočim te nedostatke drugi jasno vidijo, na drugi strani pa oster pogled ljubezni vidi pri ljubljeni osebi razne vrline, ki so nevidne drugim očem.

Temelj sam pa ne zadostuje, ker temelj še ni poslopje, katero je treba šele zgraditi. Atrakcija spolov je temelj ljubezni, vendar pa še ne ustvarja ljubezni same. Potrebni so še mnogo kamnov in mnogo faktorjev, preden je dograjeno čudovito poslopje, kateremu pravimo ljubezen.

Ako se nekoliko poglobimo v to stvar, vidimo, da ljubezen ni samo fizična atrakcija, dasi tvori ona nje temelj, kajti če bi bilo tako, bi bila ta ali ona oseba nasprotnega spola prav tako dobra kakor katerakoli druga. To vidimo tudi pri živalstvu in pri primitivnih človeških plemenih, kjer ne poznajo ljubezni. Živali niso izbirčne pri izbiranju svojih drugov, kar vidimo pri psih, mačkah, kravah, konjih in pri vseh drugih živalih. Isto je resnica tudi pri primitivnih divjaških plemenih ter celo pri nižje izobraženih razredih takozvanih civiliziranih plemen. Htetoč, avstralskemu bušmanu ali sibirskim in arktičnim Eskimom je ena ženska prav tako dobra kot druga. Ako že da je mož nizke rase prednost tej ali oni ženski, ji daje to prednost zato, ker je dotična premožnejša od drugih.

Ljubezen, prava in globoka ljubezen, je prav za prav novo in moderno čustvo, katerega ne poznajo nizko stoječa plemena, in to čustvo doseže svoj največji razvoj pri narodih, ki imajo visoko civilizacijo, kulturo in izobrazbo.

NEGA OTROSKE HRBTENICE

Hrbtenica ima pri novorojenčku bistveno drugo obliko kot pa pri normalnem odraslem človeku. Po zakonih pregibanja in

držanja telesa je potrebno, da dobi hrbtnica posebno valovito črto, s katero je vezano pravilno držanje telesa in lepota gibov. Da pa dobi hrbtnica pravilno obliko, je potrebno, da se na njen razvoj posebno pazi. Če se otroka nepravilno nosi, se lahko povzroči večjo ali manjšo izkrivljenost hrbtnice. Takšna nepravilnost lahko nastopi, če se dojenčka nosi vedno na eni roki ali pa če se ga kot otroka vodi vedno za eno roko. V takšnih primerih je otrok primoran, da se drži skrivljivo na eno stran, kar vpliva kvarno na se mehko hrbtnico. Pogostoma nastopi izkrivljenost hrbtnice pri šolarjih, če se ne pazi na pravilno držanje telesa pri branju in pisanju.

Pravilni razvoj hrbtnice se doseže s tem, da se že v rani mladosti okrepi mišičevje hrbtnice, ki s svojim izmenjavajočim delovanjem vpliva na pravilno držanje in oblikovanje hrbtnice. Slabo in nedovoljno razvito mišičevje hrbtnice je pogosto vzrok, da deklice tožijo o bolečinah v hrbtu in križu, če sede v šolskih klopih.

Potrebno je, da otroci čim več tekajo, se pregibajo in na različne načine igrajo. Za mišičevje otroka je treba skrbeti že v prvi šolski dobi s šolsko telovadbo, gimnastiko in plavanjem. Zimski čas nudi mnogo prilike in možnosti za vezbanje telesa. Zelo priporočljivo za otroke je drsanje, ki je najboljša vezba za vzdrževanje ravnotežja. Pravilni telesni razvoj vpliva na obliko prsnega koša in s tem na pljuča in srce. Na drsalkah je zelo primorano, da v vsakem trenutku pokliče na pomoč mišičevje, da se obdrži ravnotežje. Hrbtenica vrši pri tem elastične pregebe. Redkokdaj pridejo telesni okreti do tako lepega izražanja kot na ledu, zato je drsanje za razvoj otrokovega telesa jako priporočljivo.

PROTI TOLŠČI KOŽE

Velike preglavice dela ženskam tolašča kože, radi katere se svetli obraz, zlasti nos, in pa odprte luknjice na koži obraza. V koži je preveč tolašče ali olja in prizadeta ženska mora gledati, da se tega iznebi.

Predvsem pomislite o tem, kaj jeste. Ako bi se polagalo nekoliko več pozornosti na pravilno hrano, pa bi bilo na obrazu mnogo manj tolašče ali olja. Vzdržati se je treba kolikor mogoče mastnih jedil, in prav tako je, dil, ki imajo v sebi mnogo škroba in sladkorja. Jete tudi mnogo sadja, zlasti jabolk in oranž.

Poleg tega pa pogosto umivajte obraz z milom in toplo vodo, toda nikoli ne pozabite splakniti obraza z mrzlo vodo. Umijte si obraz z milom v topli vodi vsaj dvakrat ali večkrat na dan, toda vselej ga nato splaknite v mrzli vodi. To postopanje bo pomagalo in odpravilo iz kože tolašče, ki je je preveč.

KDAJ OTROCI RASTEJO

Dognano je, da dojenčki, mali otroci in šolska deca v dolžino največ zrasto spomladi in v zgodnjem poletju, dočim se jim teža najbolj poveča v poznem poletju do jeseni, najmanj pa spomladi in v začetku poletja.

Kakor kaže statistika univerze v Texasu, izda 2.172 dijakinj te univerze na mesec več kakor \$8,000 za razne toletne predmete, kodranje las in slično lepoticenje. Pokade pa te dekle na mesec za več kot za \$2,200 cigaret.

V Zedinjenih državah je danes 110,000 žensk, ki imajo svoje lastne trgovine, in sicer od grocerij do department trgovin. Okoli 50,000 žensk obratuje svoje lastne hotele in restavracije, dočim jih je 16,000 lastnic raznih tovarov.

Senzacionalna aretacija mladega morilca

V noči 5. maja, 1931, je policist Frederick Hirsch v New Yorku, patroliral v samotnem okraju North Merrick, ko je nenadoma opazil neki avtomobil brez luči, ki je bil "parkan" na temni poti, znani pod imenom Black Shirt Lane.

"Počakaj malo, Al," je rekel Hirsch svojemu tovarišu, policistu Albertu Yodicu, ki ga je spremljal, "da vidim, kaj se godi v tistem le avtomobilu."

Po teh besedah je Hirsch odšel kakih dvajset korakov dalje do avtomobila, tam je vzel iz žepa svojo električno svetilko, izpregovoril nekaj besed s človekom v avtomobilu, nato pa prišel nazaj k svojemu tovarišu.

"Nič posebnega," je rekel svojemu tovarišu. "V avtomobilu sta samo dva zaljubljenca, katerim sem rekel, naj se odpeljeta dalje."

Policista sta nadaljevala svoj pot, nato pa se Hirsch nenadoma ustavi, prime svojega tovariša za roko in pravi:

"Čakaj trenutek! Jaz grem nazaj k avtomobilu. Pravkar mi je padlo v glavo, da izgleda fant v avtomobilu kakor "Two gun" Crowley (Crowley s dvema revolverjevema), katerega iščemo zaradi umora in drugih deliktov. Takoj bom spet tu; poglej dal bom samo njegovo licenčno številko, da se prepričam, kaj je na stvari."

Hirsch je odšel nazaj k avtomobilu, in v naslednjem trenutku se je spet zasvetila njegova električna svetilka ter osvetlila lepo, mlado, temnolaso mladenko in nekega mladeniča, ki je sedel poleg nje.

"Pokazite mi svojo licenco," je rekel policist mladeniču.

"Takoj," je rekel mladenič ter segel z roko v notranji žep svojega suknjiča, kakor da je segel po svojo licenčno listino, v resnici pa so se tedaj njegovi prsti oprijeli držaja težke avtomatične pištole, ki je tičala v toku pod njegovo pazduho. V naslednjem trenutku je šestkrat zaporedoma zagrnelo, in šestero krogel je prebilo policistove prsi, dočim je avtomobil naglo odbrzel.

Policija je kmalu dognala, da je ubil policista Hirscha dvajsetletni lopov Francis (Tow Gun) Crowley, otrok newyorških nižin. Dalje je policija ugotovila, da je bila mladenka, ki se je nahajala z njim v avtomobilu, 16-letna Helena Walsh iz Brooklyna, ki je bila menda tedaj zaljubljena v Crowleyja.

Policija je pričela takoj intenzivno iskati mladega morilca, ki je zbudil s svojim zahrbtnim in neusmiljenim umorom policista med ljudstvom skoraj tako senzacijo, kot lopovi, ki so ugrabili Lindberghovega sina. Javno mnenje je bilo razburjeno zlasti zato, ker se je nahajala z morilecem mlada deklica, glede katere se je bilo bati, da jo bo mladi lopov takoj spravil s poti, čim bi mu postala nevarna ali nadležna.

Ko je dopolnil Crowley svoje štirinajsto leto, je postal že star znanec policije, iz katere rok pa se je vedno spretno izvil. Dasi je bil majhen, komaj pet čevljev visok in slaboten fant, je bil jako nasilne narave in dvema detektivoma, ki sta ga ob neki priliki aretirala, je že takrat grozil, da ju bo ubil. Malo pred tem umorom je imela Ameriška legija ples v neki newyorški dvorani, kamor je prišel tudi Crowley z nekaterimi pajdaši. Komaj je bil tam, je naredil prepirl, nato pa naglo segel po svoji dve avtomatični pištoli ter začel streljati in dvoje legionarjev nevarno ranil, nakar je pobegnil. Detektivu Ferdinandu Schaedelu je bilo naročeno, naj ga najde in aretiraj, in res, dne 13. marca ga je detektiv zalotil. Toda komaj je Crowley ugledal detektiva, je naredil svojo notorično gesto pod pazduho, kjer mu je visela pištola, repetirka, v naslednjem trenutku je zagrnel

njegov strel in orjaški detektiv se je zgrudil težko ranjen na tla.

Policisti in detektivji so ga neutrudno iskali in zatezali mrežo okoli njega, dokler niso našli dne 27. aprila za nekim zidom od krogel prevrzanega trupla lepe Virginije Brannen, plesalke, ki je plesala na javnih plesiščih.

S tem umorom so spravili v zvezo nekega Rudolfa Durringerja, ki je hodil za plesalko, katero bi bil rad poročil. Ta slučaj je bil oddan detektivoma Dominiku Casu in William C. Mara, ki sta tekom svojega poizvedovanja za Durringerjem izvedela, da sta Durringer in Crowley prijatelja, in da sta se nahajala noč pred umorom plesalke z Virginijo in dvema ostalima v Bronxu. Detektiva sta izvedela od ostalih dveh, ki sta bila poleg, da je Durringer ustrelil plesalko v avtomobilu, katerega je vozil Two Gun Crowley.

Po mnogem poizvedovanju in raznih sledovih, sta detektiva končno dognala, da se skriva Crowley na W. 19. ulici, v apartmanti hiši št. 303. Dočim je detektiv Caso ostal v avtomobilu na oglu ulice, je šel detektiv Mara pogledat v omenjeno hišo, kjer je pozvonil na zvonec hišnišnice.

Detektiv je vprašal prijaznega hišnika, po rodu Alzacana, ako stanuje morda v hiši tak in tak človek, in pri tem mu je pokazal Crowleyjevo fotografijo. Ko mu je hišnik odgovoril, da tega človeka ne pozna, mu je pokazal detektiv Mara fotografijo Durringerja, morilca ene plesalke. Komaj je hišnik ugledal to fotografijo, je vzkliknil: "Seveda, ta človek je podoben Mr. White-ju, ki stanuje v apartmanti št. 10."

"Nu, le dobro pogledajte sliko," je rekel detektiv, "kajti želel bi, da ste o tem popolnoma prepričani."

"Brez dvoma: to je White," je ponovil hišnik. "Prosim vas, pokazite mi še enkrat sliko onega Crowleyja," je rekel hišnik, nakar se je še enkrat zagledal v sliko mladega bandita. "Pri Bogu," je vzkliknil čez hip, "tudi ta človek se nahaja v apartmanti št. 10. Živita skupaj z tem Whitejem ... ali Durringerjem ... Kaj ne, saj White je Durringer?"

Detektiv je prikimal, nato pa rekel prijaznemu hišniku: "Zdaj vas bom pa prosil vaši pomoči. Dajte mi kake stare in zamazane "overalls" in zamazano srajco, nakar me boste odvedli kot plumberja po vseh nadstropjih hiše, da spoznam teren in vem, kako nastaviti svoje tovariše, kajti treba je največje previdnosti, ker lopov Crowley je zelo nevaren človek." Detektiv se je torej preoblekel v delovno obleko nakar sta odšla s hišnikom iz nadstropja v nadstropje. Prišedša do vrat apartmanta št. 10, sta se za hip ustavila ter obravnavala o delu, ki ga bo treba izvršiti v hiši, ne da bi slišala kak glas v imenovanem apartmantu. Nato sta odšla spet dol, nakar je detektiv poklical policijski glavni stan, odkoder so takoj prispeli z avtomobilski detektivji in uniformirani policisti. Policisti in detektivji so se razpostavili po hiši, oddelek policije je odšel na streho sosednega poslopja, odkoder je mogel obladovati dvoje oken omenjenega apartmanta, ki sta gledali na dvorišče. Ko so detektivji potrkali na vrata Crowleyjevega apartmanta ter mu ukazali, naj se uda, ker je v pasti, jim je mladi zločinec takoj odgovoril skozi zaprta vrata s strelji iz svoje pištole. Pri njem v stanovanju je bil tudi Durringer, ki je tudi takoj pričel streljati. Zdaj se je začela pravcata bitka. Detektivji in policisti so streljali skozi zaprta vrata, oni, ki so se opreli za dimniki na nasprotni strehi, pa skozi zadnji okni v apartmanti, notri pa sta tekala Crowley in Durringer kakor dva blazneža od oken do vrat in ob

ratno ter streljala na detektive vsak z dvema pištolama. Detektivom je bilo takoj jasno, da mora biti notri še nekdo, ki jim nabija pištole. Končno je splezal detektiv Mara na streho hiše, v kateri se je nahajal omenjeni apartament, kar pričel s sekuro sekati luknjo v streho, odnosno v strop sobe, kjer sta se nahajala zločince. Dasi je bandit streljal zdaj tudi navzgor, odkoder je prihajal ropot, se je detektivu posrečilo, da je izkekal primeroma dovolj veliko luknjo, da je mogel spustiti skozi bombe-solzavice. Toda to je malo pomagalo, kajti vsako bombo, ki je padla v sobo, je bandit naglo pobral ter vrzel skozi okno na dvorišče, kjer so njeni plini dušili ostale policiste, katerih se je bila med tem nabrala cela četa, in ljudi, ki so se zgrnili skupaj, da vidijo konec te senzacionalne bitke. Na ulicah je bil med tem ustavljen ves promet, kajti množica na cestah v bližini je narastla med tem na 18,000 ljudi. Na lice mesta je dospel sam policijski načelnik mesta New Yorka in nešteto njegovih inšpektorjev. Medtem pa je detektiv Mara na strehi v neopaženem trenutku pomeril skozi luknjo na Crowleyja v sobi, katerega je dvakrat zaporedoma zadel. Ob tej priliki je ugledal detektiv v sobi tudi mlado deklico, ki je sedela mirno v kotu sobe na stolu ter nabijala lopovoma njiju pištole.

Kmalu nato je prenehal revolverski ogenj v sobi, in Crowley je zaklical skozi zaprta vrata: "All right! Zdaj imamo dovolj. Prenehajte streljati, pa se podajte!"

"Prav," so zaklicali detektivji. "Vržite svoje pištole skozi okno!" V naslednjem hipu so že zletele skozi okno štiri pištole.

"Zdaj pa odprj vrata, Crowley!" so ukazali detektivji, nakar je Crowley odprl. Policisti in detektivji so vdrl v sobo, kjer so brez odpora prišli težko ranjenega Crowleyja in Durringerja. Poleg njiju pa so zagledali v sobi tudi 16-letno Helede Walsh, ki je bila radi prestane bitke blizu nezvesti. Policija je skrbno preiskala Crowleyja ter našla pri njem še dvoje nabitih pištol, ki ju je imel privezani ob nogah v hlačnicah. Na vprašanje, kaj je nameraval z njima, se je nasmehnil in nesramno odgovoril: "Ti dve sta bili pripravljene za potem, ko bi bil enkrat z vami v policijskem vozu." Nato je Crowley prosil, naj mu dovoli, da stopi po svoj suknjič, ki je visel ob oknu. Po suknjiču je stopil detektiv, ki je ugledal za okenskim zastorom še dvoje nadaljnjih nabitih avtomatičnih pištol.

Sredi največjega navala množice, med katero so bili tudi filmski fotografi, ki so posneli za film ves prizor, so policisti naložili morilca in deklino na voz ter jih odpeljali v zapor. Pred sodniki ni kazal mladi lopov nobenega kesanja ali obžalovanja, marveč je neprestano ponavljal: "I want to burn" (Hočem zgoreti na električnem stolu). Njegova želja se mu je izpolnila; obsojen je bil na smrt dne 21. januarja, 1932, je bil usmrčen na električnem stolu, na katerem je teden dni pred njim plačal za svoje zločine tudi njegov tovariš Durringer.

RAZNO

Ameriški kongres je odglasoval, da odda Farm Board 350,000 bal bombaža Rdečemu križu.

Bolgari so izdali lansko leto za pijačo \$20,000,000; na vsakega človeka v Bolgariji pride \$3,33.

Ruska sovjetska armada je opremljena s strojnimi, ki izstrele deset strelcev na sekundo. Krogle iz teh strojnic so pogubonosne še na razdaljo 2,400 čevljev.

Okno v svet

OČETOVSKA LJUBEZEN

V Prescottu, Arizona, je te dni izvršil samomor 67-letni Thos. Taylor, superintendent United Verde bakrenega rudnika. Preden je izvršil samomor, je Taylor naredil oporoko, v kateri je zapustil svoji ženi in svojemu sinu \$150,000, \$10,000 pa svoji hčeri Lillian, omoženi Taylor Briggs, z željo, da naj jo z njenimi deset tisoč dolarji vred "vzame hudič."

ČUDNA PRISEGA

V Upper Marlboro, Md., se je vršila te dni pred sodiščem obravnava proti butlegerju Franku Bassfordu. Ko mu je sodnik rekel, naj dvigne desnico, da bo prisegel, je Bassford odgovoril: "Pripravljen sem dvigniti ne samo desnico in priseci, da sem nedolžen, ampak vam dvignem, če hočete, obe roki, postavim se na glavo in dvignem še nogi." — Sodnik in ljudje v dvorani so izbruhnili v homerski smeh in sodnik je obtoženca oprostil.

RAZSTAVA ZAPUČSINE NAPOLEONOVEGA SINA

V Tuilerijah v Parizu je otvorjena razstava, v kateri so razstavljene stvari, ki so bile last sina cesarja Napoleona I., rimskega kralja. Med razstavljenimi stvarmi so igrače, posteljnica, obleka in smrtna maska otroka, katerega je Napoleon tako zelo ljubil in za katerega je delal tako visoke načrte. Pred sto leti, dne 22. julija, je umrl na Dunaju za tuberkulozo ta Napoleonov sin, na katerega je Napoleon tako zidal.

Umrli je v 21. letu svoje starosti na Dunaju, kjer je bil 18 let brez vseh stikov s svojo domovino Francijo in svojim očetom. Tudi njegovo ime so mu vzeli in nič več ni bil poznan kot rimski kralj, temveč kot vojvoda Reichstadtski. Njegovo ime Francois Joseph Charles Bonaparte so enostavno okrajšali na Franc. Francozje pa so mladega Napoleonovega sina z ljubeznijo imenovali "Aiglon" ali "Orlić."

Svojemu potomstvu na ljubo se je Napoleon ločil od svoje žene Josefine, ki mu ni rodila otrok ter se poročil z avstrijsko nadvojvodinjo, ker se je hotel tesneje zvezati s takrat slavno in silno Habsburško rodbino. S to avstrijsko nadvojvodinjo, svojo drugo ženo, je imel omenjenega sina, ki so ga pa že v rani mladosti, ko se je pričela utrjati Napoleonova zvezda, vzeli na dunajski dvor ter ga tam vzgajali v tujem duhu, daleč od doma in od njegovega slavnega četa.

LAKOTA V 14. STOLETJU

Ves svet ječi danes pod neznošnim pritiskom krize in gospodarske depresije, ki je prinesla s sabo tudi mnogo pomanjkanja, katero se pa ne more niti izdaleka primerjati s pomanjkanjem in lakoto, ki je vladala v Evropi v 14. stoletju, zlasti v letih 1315, 1316 in 1317. V teh letih je bila v Evropi taka splošna lakota, da so imele edino vladarske hiše in bogate rodbine kosček kruha. Izšla je odredba, da oblasti tatov niso smele kaznovati zaradi ukradenega živeža. Kruh je bil nepoznan; ljudje so imeli brezovo skorjo in jo kuhali z repo. Pa to je bila še jed premožnih, drugi niso imeli sploh ničesar. Na tisoče in tisoče ljudi je umrlo zaradi gladi.

Vola, krave, ovce ali kake druge glavne živine ni bilo nikjer več, tudi kuretine ne. Pogit konje in drugo mrhovino so valili, samo da je bila. Mladi niso več pokopavali, temveč brez gnusa jedli. Pri nekem šanju se je zgrnila okoli množica gladnih ljudi, ki so šenega hitro sneli in si ga delili, pri tem pa so se še streljali in se pobijali. Na pokopališčih so morali postavljati straže, niso živili izkopavali mrtvih.

POTNIŠKI PARNIKI VOJNE LADJE

Velika italijanska parniška Rex in Conte di Savoia, ki ju Italija nedavno zgradila, zgrajena tako, da ju je takoj po dokončanju mogoče preobraziti v bojne ladje. Prav tako sta zgrajena tudi dva nadaljnjarka, ki sta zdaj v delu. Zgrajenju teh parnikov so posvetili inženirji veliko pozornost, klenim utrdbam na krovu, za katere se lahko vsak hip namestijo topovi. Ker sta oba parnika zelo nagli ladji, bi bila torej čan faktor v italijanski mornarici.

Ostala dva parnika, ki bosta zgrajena na enak način in sta zdaj v delu, bosta imela 50,000 ton prostornine ter bosta stala okoli \$50,000,000. Ime enega bo Dux, drugega pa Duca Genova.

SOVRAŽNIKI DIVJAČINE

Avtomobili in domače mačke pomore toliko divjačine kot ljudje. V gosto naseljenih okrajih južnega Michigana, pomore mačke mačke na svojih lovih po farmah polovico divjačine, dočim ostalo polovico bijejo lovi. Domača mačka najhujša uničevalka mladih čev, jerebic in fazanov. Na drugi strani pa pobijejo in pomore avtomobili mnogo mačk, fazanov, dihurjev, fazanov, in drugih ptic, katere najpogostejši močnimi lučmi začasno oslepijo, nakar zaidejo živali pod kolesa in v svojo smrt.

ČUDEN LOV NA VOLKA

Proga železniške družbe goma Central & Hudson Railway se vije tudi skozi gozdove Ontario v Kanadi. Na tem mestu teče proga tesno ob Agawa reki, dočim se dvigajo drugi strani proge v višino čevljev visoko strmo skalno pobočje. Ko je nedavno prišel tovorni vlak omenjene družbe na to mesto, je opazil kurier lokomotive, Graham McLeod, likega sivega volka, ki jo je tiral na vse preee pred lokomotivo, kateri se ni imel kaj ogniti. Ko je vlak došel volka je kurjač splezal na prednji lokomotive, na takozvani "cow catcher" ter zgrabil volka rep. Volk je hlastnil z zobmi po njegovih roki ter ga obkrožil, toda kurjač je kljub temu spravil zver na lokomotivo, kjer sta jo s strojevodjo ubila.

GOS, KI "NESE ZLATA JAJCA"

Gos, ki nese zlata jajca, je predgovor, toda tukaj pa gre resnično tako gosko. Te dni zaklala Mrs. S. W. Gladston Oregonu svojo gosko, in kdo je popisati njene veselo prenečenje, ko je našla v njeni šči velik zlat "nugget" ali zlat kepico, poleg te pa še več mrtvih zlatih zrn.

X

Ali veste, da imate v svojih očeh mesto, na katerem ste popolnoma slepi? Prepričajte se o tem! Držite gornji okvir približno deset palcev (inčev) v ravni črti pred svojimi očmi. Zatisnite levo oko, desno oko pa uprite v križ na levi strani vira. Nato pa skrijte okvir časi nazaj proti očem, in ko se nahajal okvir približno deset palcev od vaših oči, bo črna točka v desnem koncu okvira nenajadno izginila.

EUCLID RIFLE and HUNTING CLUB.

Piše A. BAVETZ

Naš klub obstoji v celoti iz enega telega regimenta in en četrt tega števila se udeležijo strelskih vaj en terek, drug četrt pa drugi terek. Torej vsakokrat pol regimenta ali dva "ciga." Tako imamo vsak terek pol regimenta v rezervi za vsak slučaj. Ker smo mi napovedali boj St. Clair Rifle klubu za 21. februarja ob sedmih zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave., je razvidno in logično, da bo bitka silno vroča, zato se mora pripraviti naš regiment z aktivnim moštvom in rezervisti. Zato pa pozivljamo vso rezervno (in maroderje) za prihodnji terek na tekmo. Imamo precej rekrutov, ki pa še niso "rekrut obtajenke" izdelali in tem ne bo šla nobena zamira. Ampak stari "dinarji," ti pa morate biti na bojišču. Ako kateri dezertira, bo kaznovan po paragrafu 18. amendmenta, to je špange pod mizo, pa nič ohajčana, nakar bo obojen. Torej, da boste vedeli, da "befel je befel," klobase so pa klobase in tekma z St. Clair Rifle klubom ne bo piknik ali navaden marjaš.

Naš Jaka je dobil razglednico od naših slavnih članov, Jazbeca in Podpadca. Pišeta nam, ravnost iz Dunaja in pravita, da sta videla sobo, kjer je Franc Jožef vsako jutro zvrnil po en štamperleček, predno je svoji boljši polovici dobro jutro voščil. Pravita, da so jima ponujali cesarski grad na prodaj in da ga je mislil Ferdo že kupiti, da bi začel tam z grocerijo in mesnico, pa so se razdrli s kupčijo za 75 centov. Ja, ja, Fer-

dota se ne prekanke tako hitro. Naša popotnika pravita, da jima je najbolj dolgčas, ker že šest dni nista marjšala in da sta morala ta čas nadomestiti s pivom in rilingom. Iz Dunaja gresta na Štajersko, kjer se misli ustaviti za sedem dni in sedem noči v prvi zidnici, ki jima pride naproti. Potem bosta pa segla v roko svojim znancem in prijateljem, nakar gresta zopet za en teden v zidnico, potem pa nazaj v Ameriko. Tako si bosta izpolnila vse želje, radi katerih sta šla v staro domovino.

Jaka pravi, da fanta nimata napačnih nazorov in da smo ju dobro odgojili v našem klubu. Pozdravljata vse člane in pripročata, naj s klubovim ohajčanjem delamo bolj po pameti, da ga bo še za nju kaj ostalo.

Naš novi član je Mr. Dolšak, ki ima lepo urejeno mlekarijo in pravi, da bo skušal naše fante spreobrniti od ohajčana na mleko, kar bo jako težko delo, ampak morda se mu pa le posreči.

Tako smo pa streljali zadnji terek:

Dolšak	134
Jerič	100
Bavetz	153
Gubanc	128
Plešec	122
Bruss	128
Kožely	169
Sepec	147
Rožanc	100
Mandel	169
Dolenc J.	148
Dolenc S.	176
Lesjak	124
Baraga	151

Slovenski Lovski Klub Barberton

A. B.

Pred nekako dvema leti, po neki naši jagrovski konferenci, se je naš "mladi" jager Charley Brunsky izrazil takole: "Kako vruga, da meni nočete vi jagri napraviti enkrat surprise party?" Naš predsednik ga začuden pogleda, ampak rekel ni nič, zapisal pa si je to "vabilo" v posebni lovski protokol, ki ga je bil pa po nesreči nekam založil in ga našel šele po dveh letih. Zadnjič pa, ko smo pri Charlytu zborovali, mu je kar nenadoma prišla ta vknjižba pred nos. Tebi nič, meni nič, se poda na poizvedbo ali spijonazo Charlytove štale, da konstatira, v kakšnem redu in stanju se nahajajo Brunskijevi konošnjaki in štala. To, seve, se je vršilo ob času, ko petelin prvič vošči dobro jutro širnemu svetu. Ko je vse dobro prešel in prečal, se je vrnil, da zaključijo sejo, nakar nam je zbranim povedal, da se vrši prihodnja seja pri Brunskiju.

Rečeno, storjeno. Zadnje soboto smo jo kar neoficijsko ubrali k Brunskijevim. Ker to ni bila seja, je bil naš blagajnik prvi na pozorišču. Ker je mislil, da je prvi april, ali da bo sam navzoč, jo takoj užge nazaj, pogledat v tajnikove knjige, če je kje zapisano glede seje ter prinese knjigo in menda kajnika na določeno party. Med tem je pa že v Charlytovi štali nekaj zelo frfljalo. Če je tajnik tam kaj vjel, kot prejšnji večer v Shermanu, ne vem. Kmalu pa sem zaduhal zelo vpliven vonj iz Brunskijeve kuhinje. To je pomagalo, da se je tudi naš blagajnik Jerry odločil, da tudi on prisostvuje tej kombinaciji. Tako ga je ta vonj omamil, da je pozabil doma svojo soprogo, po ko-jo je moral iti, ko bi bil najraje pri mizi.

Zadaj v kuhinji so se gledali vsak iz svojega zavetišča ter čakali na povelja v uslugu jagrovskimi žledcem: divanda, ohajčan, mesenke, pečeni zajci (jagerski grb), potice, kakršne zna-

jo speči pri Brunskijevih in če povem, da jih je nekaj spekla tudi Francka B—I; neke v špaj: je bil pa skrit preustroj "rentiranega" lovskega ohajčana, ki je bil najprej povabljen v lovsko tovarišijo.

Vse to nas je morilo in nam delalo sline, ko smo čakali Charlyta, da ga presenetimo "po njegovem navodilu," kar skoro duri. Jaz sem po sebi sodil tako (in najbrže tudi drugi): kaj bi ljudje še čakali, kar mahnilo, saj nas je dovolj in da nas poželjenje praveč ne strpinči in morda komu slabo ne pride.

Končno jo pa vseeno primah naš "gost". Charly v spremstvu svojega tovariša. V sobi je bilo, seveda, tema, ko je Charly vstopil, da ga tako v temi požegnamo. Naš John Garbor je imel povelje, da ošlata prvi, ker zna najbolj zadeti. In je tudi res ošlatal, pa k sreči le steno, kajti ako bi bil zadet, bi bila žrtve Charlyjev tovariš. Kaj bi se bilo pa potem z Gabrom zgodilo, je težko reči. S kakim predmetom je Garbor mahal, tudi ne vem, kajti v sobi je nastala neke sorte nevihta in močan prepil. Ako ne bi o pravem času užgali žarnice, bi bil menda ta veter odnesel Charlyta in njegovega tovariša, ali pa Gabra. Sele, ko so naše jagrovke skočile iz skrivne sobe, se je podpisal mir, nakar se posedemo okrog mize, od katere je najbrže Charlyta že zunaj drezalo v nos in se je zato tako hrabro boril. Menda ja!

Premirje smo najprej zapečatili z "eks" ohajčanjem. Potem je pa naš nadjager repotal Charlytu, da smo prišli po njegovi (Charlyjevi) želji na njegov surprise party, kamor nas je vabil že pred dvema leti. "Menda ja!" se je zahvalil Charly.

Miss Brunsky je prinesla na mizo zelo obširen keks, na katerem je bilo nekako 54 goriških svečic. Charly potegne soprogo, kot bi se pripravljala na streljanje v tarčo, potem pa pihne

kot morski kit in v eni sapi ugasne vseh 54 svečic. Garbor, videvši to Charlyjevo soprogo, takoj predlaga, da se premirje s Charlyjem še enkrat podpiše in zapečati ter poveže s špago.

Pri takih človeških prilikah se včasih kaj napravi, kar naj bi bilo zapisano v vse jagrške zgodovinske knjige. Predlog je bil stavljen, podpiran in spodprt po našem jager John Garborju sledeče vsebine: "Onega dne sem prišel jako zgodaj zjutraj domov, ves utrujen in jako 'slab.' Ko se enkrat dobro zavem, da sem doma v svoji sobi, začnem rešetati svoje žepe. Ko pridem do spoznanja, da nikake luknje v žepih ni in so vendar izpuščali, si začnem menceati oči, češ, li prav vidim ali ne. Videl pa nisem ničesar. Potem si začnem pulit lase, ker jih pa nimam ravno preveč, sem tudi to opustil. Potem se parkrat udarim po 'kebiču,' pa tudi to ni nič pomagalo pravemu spoznanju. Nato pa zaslisim ljubo in pretresljivo pesmico, kojo je pelala moja ljuba Francka. Ako bi se vsi 'poljubčki' uresničili, pa bi bila Noetova barka veliko premajhna za ta prevoz."

V bodoče naj naše ljube jagrovke v takih slučajih opuste to blaženo angelsko petje ter si prihranijo njihova blaga grla in lep glas (od najnižjega basa do najvišjega soprana) in naj raje prinese v takih kritičnih casih jagrsko skočelico kave ali požirek kofetule po Frank Zoričevem receptu.

Vse navzoče jagrovke in jagrovke so se izjavile, da bodo to "probase," ampak podpisujejo pa ne tega k jagrovski ustavi, ker potem bi bilo tako težko preglasovati ta amendment, kot na primer 18. amendment. No ja, pa naj še kdo reče, da ne velja vzeti svojih "boljših" včasih na kak napovedan party.

Nekako proti jutru je Charly eno zapel, nakar, so oživieli naš predsednik, blagajnik in Lukežič ter so nam zapeli par operkar v trio. Zatem se je naš predsednik Lekšan prav po lovsko zahvalil Charlyju za povabilo na njegov surprise party. Ker se pa menda Charly ni hotel zahvaliti za vse pomorjene njegove zajce, je naročil meni, da se zahvalim v njegovem imenu. To je bil hvala vsem, koji ste bili navzoči, oziroma ste se odzvali Charlyjevemu vabilu. Velja!

ČUDNA PRIGODA

Čudno prigodo je zabeležil sin slavnega pionirja združništva, Robert Owe. Robert Bruce, mornar na trgovski ladji, ki je vozila med Anglijo in New Braunschweigom, je videl leta 1828 med vožnjo v kapetanovi kabini moža, katerega sploh ni poznal, ker ga ni videl drugače še nikoli na ladji. Bruce je šel na krov ter obvestil tam kapetana, nakar sta odšla oba v kabinu, toda tam ni bilo o neznancu ne duha ne sluha. Toda na tablici v kabini je bilo zapisano: "Krenite proti severozapadu!" Ker je pomenjala vožnja v tej smeri samo nekaj ur zamude, je kapetan odredil, naj krene ladja proti severozapadu. Čez nekaj ur so ugledali pomorščaki veliko ledeno goro, poleg nje ostanke razbite jadrnice, na gori sami pa ljudi posadke, ki se je jela rešila. Brodolomce z ledene gore so vzeli seveda na krov, toda kdo naj popiše začudenje mornarja Brucea, ko je uzrl med njimi tudi moža, ki ga je videl nekaj prej v kabini svoje ladje! Njegova pisava je bila enaka pisavi v kapetanovi kabini. Kapetan ponesrečene ladje je povedal, da je dotični potnik opoldne trdno zaspal, in ko se je zbudil, je povedal, da se mu je sanjalo, da je bil na krovu ladje, ki jim hiti na pomoč. Ladjo je opisal tako podrobno, kakor bi bil v resnici na njej. — To mora pač biti izreden slučaj telepatije.

MILO URBAN:

ZIVI BIČ

Roman

Na ta račun sta se napila. Bila bi tudi Francoza in Angleža spravila s sveta, če bi jima ne bila začelo vse skupaj plesati pred očmi. Sedaj si pa nista znala več pomagati. Jezik se jima je zapletal v ustih, roke pa so jima začele šariti. S Kurnjavo se je vrтела krčma, Komar pa je z očmi, krvavo podplutimi radi kajenja lapuhovega listja, videl na mizi polno frakeljnov. Vsa vojska jima je bila kakor stara šara. Rus-Nerus, Francoz, Nefrancoz, vsakemu sta pokazala, kaj znata. Komar se je spomnil tudi svojih štirih živčih sinov, toda naenkrat je, nevede kako, sam prišel na to, da jim je tam dobro: bodo vsaj kos sveta videli. Tudi on bi šel, če bi ga hoteli. V spomin so mu prišli stari časi, ko je nekoč s pestjo pobil tri Turke. "O, svoj čas sem bil možak!" je govoril. Toda kar naenkrat je začutil trganje v nogah ali pa ga je zopet naduha napadla, da je mislil kar umreti. Ko sta se nazadnje sporazumela, da bi bil nadvojvoda Jožef bolje storil, če bi bil doma pri ženi ostal, Dankl-Aufenberg pa če bi bil šel krave past, sta odšla domov.

Ob potoku sta se ločila. Komar je šel na spodnji konec vasi, Kurnjava pa po bregu gori domov. Bil je star samec. Včasih jo je od Arona mahnil še v Lazuhe vasovati k neki Mariši, ki mu je bila podobna po letih in lepoti. Toda do tja je komaj še kdaj prišel. Pozni popotniki so ga našli sedečega v jarku ob cesti, kako je z obrazom, pošitjenim na levo in s pestjo nad glavno, podoben skovikajoči sovi, prepeval obrabljene vojaške koračnice.

"Kaj delate, Jano?" so ga oni vpraševali in postajali pri njem. "Gledam, kakšno bo jutri vreme," se je izgovarjal.

Zato so začeli imenovati Kurnjavo preroka. Če se je kje pokazal, kjer je bilo zbranih več ljudi, so vpili nanj:

"No, Jano, kakšno bo vreme?"

"Naj vam vrag vse zmoli!"

je kričal Kurnjava ves iz sebe in zmerjal ljudi in ves svet. Toda čim bolj se je jezil, tem bolj so ga ljudje dražili. Z otroki vred je vse vpilo nanj:

"Prerok Jona, ki iz jarka prerokuje vreme."

Kurnjava je bil maščevalen človek. Kakor pes si je zapomnil vsakega, ki mu je kaj hudega storil. Poplačal mu je, kakor je mogel; včasih na krut način. Kmalu se je razvil iz njega osovražen ovaduh, ki je pošiljal ljudem žandarje na vrat. Vedno je znal kaj izdati, kar bi moralo ostati tajno. Zato se je vsakdo, ki je skrivaj kaj snoval, Kurnjava bal kakor ognja.

Nekoč so ga zasačili neke podčim pri prisluškovanju in ga sramotno pretepili. Domov je prinesel razbit nos in troje zob v pesti; te je dal v škatlico in jih spravil na polici za spomin. Od takrat naprej je sikal, tožiti pa ni prenehal. Še bolj je pazil in ni skoraj nič spal radi žgocnega sovraštva. Shušal je in postal še manjši, kot je bil, podoben trski s čudnimi plamenčki v očeh.

Pri hoji je suknja vihal za njim. Pri izbilih zobeh so mu letele iz ust sline, tako da je imel brado vedno mokro.

Edina njegova tolažba je bil boter Komar in večeri pri Aronu. Začel je piti in tako skupaj s Komarjem pozabljati na svoje bolečine. Znaki na vratih točilnice pa so se množili pod spretno Aronovo roko tako naglo, da je Aron začel zmajevati za glavo.

Toda Kurnjava o tem ni nič vedel. Pil je in bi bil pil bržkone do sodnega dne, če bi Aron ne bil nekega večera odločno izjavil:

"Ne dam nič več!"

"Zakaj?" je vprašal preplašeni Kurnjava.

"Zakaj?"

In Aron je imenoval Kurnjavi tako vso to, da so mu vsi lasje na glavi stopili pokonci.

Sel je ven, sedel na prag in se popraskal za ušesi.

"Sto hudičev!" je rekel.

In pošteno je pljunil, kakor bi bil kaj pregrenkega požrl.

XXII

Nekega jutra je šel eden izmed vojakov na stranišče in našel tam "punčko" zadrženo v seti na jermenu, z glavo nagnjeno na stran in z ven visečim, čudno velikim jezikom, kakor bi ne bil njegov. Posineli obraz se je potegnil, poteze so v nekakem ogromnem začudenju okamenile: bile so določno vrezane v otroški obraz in so bile videti, kakor bi jih bil kdo za šalo nadel nanj, ne da bi se zavedal, da bo obraz do jutra odrevenel v tem zadnjem pojavu življenja, ki ga bo posvetil in zastrl s svojeto tajno.

V kasarni je nastal krik in beganje. "Punčko" so odvezali, jo položili na posteljo, poklicani zdravnik pa je mogel ugotoviti amo še smrt, ki je nastopila red par urami. Povedal je tudi, da se je obesil, toda takrat je bila ta ugotovitev že strašno odveč in grozno neumna. Najtežnejše reči pa, zakaj, tega ni lognala niti komisija. Vsa tajna, vsa ta tragedija je ležala skrita v dolgem, trski podobnem trupu "punčke," pred katerim so vsemogočni in vsevedni ojaški gospodje stali kakor tepe pred fotografom.

Zakaj se je "punčka" obesil, o so vedeli samo vojaki, ki so poznali, služec ž njim pri isti eti. Vsak je nosil v sebi zarok te grozne smrti, ki se jim je ajedla v dušo in jo razkrajala blatu vadišč z zausničami četnika Rone in v dolgih nočeh, olnih golazni. Tega pa v zanjisk niso zapisali. Bilo bi predolgo. Tam so zadostovali za pravičilo človekove smrti čisto neznani vzroki.

"Punčko" so pokopali in življeje v kasarni se je vrnilo zopet stare kolesnice. Četnik Rona je klet dalje in dalje tepel; olge, ušive noči se pa sploh niso premenile. Samo oči so se v oikom nekam bolj omračile: bilo je v njih več sovraštva in več odločnosti.

Na Ilčika je smrt "punčke" činkovala. Ker še ni videl take umirali ljudi, je bil pri tej mrti presenečen, kakor bi ga il kdo, ki mu je zaupal, grdo goljufal. Potegnili so zaveso s poslednjih reči človekovih. Ilčik je videl, da človeško življenje, s katerim delajo sicer toliko ceremonij, ni nič več in nič manj vredno kakor ogorek cigare, ki ga vržeš proč.

Ta sirovost je dvignila v Ilčiku ves njegov gnev. Razdražilo ga, vzbudilo so v njem hude iméne in upornost, katero je kazal ne samo do svojih predstojnikov, ampak celo do svojih tovarišev. Začel je delati vtis človeka, ki se pred vsakim zapira in z vsakim izziva spore.

Nekoč si ni očistil škornjev; zato so ga poklicali k raportu. "Kaj pa je s teboj?" ga je vprašal službujoči častnik.

"Nič," mu je odgovoril Ilčik in skomizgnil z rameni.

"Zakaj nisi očistil škornjev?"

"Ljubilo se mi ni," je dejal brezbržno Ilčik.

K sreči je bil častnik dobričina in je Ilčika to stalo samo tri dni kasarnskega zapore. Toda komaj je kazen odsedel, škornjev je zopet ni očistil.

"Zakaj ne čisti škornjev?" so ga začudeno vpraševali tovariši.

"Tako," se je posmejal Ilčik. Hovanec, ki je do dobra poznal Ilčikovo upornost, ki se je sem in tja že kar z življenjem igrala, ga je svaril:

"Štefan, ne delaj neumnosti! Z glavo ne prebiješ stene."

"Kaj pa je to tebi mar?" je zarezal Ilčik nani.

Tako je hodil Ilčik skoraj dneвно na raport; vrsta kasarnskih

"Ne dam nič več!"

zaporov in ječ pa je postala kar nepretrgana; podoben je bil zganemu konju, ki je zavlil v jarek, se razkoračil in se ni hotel več premakniti. Predstojniki si niso znali pomagati ž njim: grozili so mu, kaznovali so ga, vokalji so ga zasmehovali, zbijali šale ž njim, Ilčik pa je samo z ramo skomizgal. Bilo mu je že vseeno. Svet pred njim se je omračil in ne da bi kaj čutil in videl, je šel svojo posebno, smelo pot, brez ozira na sebe in druge. V duši je nosil svojo resnico, enostavno in čisto kakor potok. Na nji ni bilo nobenih okrasnih cunj in ni mu je učitelj vbil v glavo. Ilčik jo je videl zapisano s solnčno svetlobo v zrak, ko je kosil v planinski senožeti, videl jo je rasti iz zemlje, ko je ponosil v Hliniku pasel konje. Po njej je zrastle v Piljskem na tisoče dreves; po njenem zakonu so se valile skale v doline, ona je negovala ptice na drevesih in kadar je prišla nevihta in je strela udarila v jelko, jo je ona vodila.

Tu pa, glej, mu hočejo dati nekak nagobčnik, hočejo mu zamašiti usta, poriniti vanje šop, spleten iz možganov paralizikov, iz sirovosti in umazanosti, nabrane po vseh smetiščih sveta. Zadušiti, zastrupiti hočejo vse boljše nagibe v njem, da bi postal moreča pošast, bodalo v rokah prosto okrog letajočih norcev.

"Ne, ne!" se je upirala vsa njegova notranjost proti nezasišani sirovosti z nezavednim protestom, z nehotenim odporom zastrupljenega organizma.

"Če oni tako, bom tudi jaz tako," je govoril v zaupnejših razgovorih. "Ne morem drugače!"

"Toda ničesar ne iziši," so ga prepričevali tovariši.

"Vem, da ne izišim. Toda če me kdo udari, ali naj mu zato poljubim roko?"

"Nihte ti ne pravi poljubljati roko. Če ti Rona katero prisoli, te niti najmanj ne pozivlje, da mu poljubiš roko," so obračali vojaki ves razgovor na smešno plat.

"Ukaz je ukaz..." je nasprotoval nekdo izmed teh usmiljenih vrednih bitij brez hrbenosti.

Ko je zaslíhal to enostavno resnico, se je Ilčik razjezil:

"Če ti ukažejo, da zlezesh v go-rečo peč, boš zlezal, kaj?"

"Zlezem."

"Tako..."

"Pri vojakih moraš!"

"Zlezi, če hočeš. Jaz ne bom," je stresel Ilčik uporno glavo.

"Jaz ne morem drugače."

In Ilčik, kar se njega tiče, zares ni mogel drugače. Kakor bi ga bil kdo prijel za roko in ga vodil; kakor bi mu bil kdo v ušesu šepetal ščuvajoče besede, novo jasno, samotuholjivo resnico, ki se je kakor biseri lesketala na tem gnojšču podlosti.

"Fantje," je rekel nekoč, nevede, kako je do te misli prišel, "to vojsko moramo razbiti."

"Razbij jo," so se smejali vojaki. "Ali mar misliš, da je vojska čaša za pivo?"

"No," je modroval neki starejši vojak, podoben garjevemu mačku, "vojske ne boš razbil. Vojsko je ustanovil Bog."

"Osli!" je pomislil Ilčik. (Dalje prihodnjic)

Odpustil svojim dolžnikom stare dolgove

Edmore, Michigan, 17. februarja. Oscar Nelson, lastnik gasolinške postaje v tem mestu, je svojim dolžnikom odpustil dolgove, ki znašajo nekaj čez \$2500. Vsem je razposlal mesečne račune, katere je zabilježil s "Plačano." S tem je mislil pridobiti svoje stare odjemalce, katere je zgubil, ker so se radi dolgovi bali priti k njemu.

MALI OGLASI

Rad bi zvedel

za farmarja, ki bi zamenjal farmo ali pa če se farma dobi v rent. Zglasiti se je na 1014 E. 66th Place. (Feb.16.18.21.)

Zahvala

Dolžnost naju veže, da se vsem najinim prijateljem in prijateljicam prav iskreno zahvaliva za tako prijazno prirejeno "Baby Shower," ki so ga nama priredili 4. februarja, in sicer pri Mr. in Mrs. John Perko, 774 E. 156th St. Najmanj misva slutila kaj enakega, in poleg obilnih darov, s katerimi ste namu presenetili, naju najbolj iskreno veseli vaše odkrito prijateljstvo. Ako nama bo mogoče kdaj povrniti, bova draga volje storila. Za danes pa ne moreva povedati drugega kot iskrena in srčna hvala.

V prvi vrsti sva dolžna zahvalo Mr. in Mrs. J. Perko, posebno zahvalo dolgujeva še Mrs. Frances Perko, ki mi ni samo teta in botra, pač pa tudi mati, ker sem svojo prezgodaj izgubila in mi je sedaj nadomestuje. Iskrena zahvala Mrs. Andrew Lokar, Mrs. Ed. Champa, Mr. in Mrs. Mat Intihar, ki so se zavzele, da so vse tako lepo pripravile. Nadalje iskrena zahvala vsem darovalcem in udeležencem in sicer sledečim: Mr. in Mrs. John Perko, Mr. in Mrs. Andrew Lokar, Mr. in Mrs. Ed. Champa, Mr. in Mrs. Mat Intihar, Mr. in Mrs. Frank Gliha Sr., Mrs. Frances Vidmar, Mrs. Frances Perko, Mrs. Anton Gliha Sr., Mrs. Vera Champa, Mrs. Josephine Gliha, Mrs. Rose Martel, Mrs. Frank Jančer, Rose Godich, Mrs. John Kinkoff, Mrs. Rose Remundel, Mrs. J. Petrich, Mrs. Rose Watson, Miss Mary Remundel, Mrs. Mary Boldin, Mrs. Tony Boldin, Miss Ana Boldin, Mrs. Mary Pugel, Mrs. Caroline Opalek, Mrs. Frances Brodnik, Mrs. Stich in družina, Mrs. Žele, Mrs. Zulich, Miss Molly Kuret, Miss A. Kalin, Misses Stefie in Josephine Muster, Mrs. Ed. Eppich, Mrs. Mary Benevol, Miss Jo Lokar, Mrs. Anne Papesch, Mrs. Frances Zagore, Mrs. Kodele, Miss Agnes Kodele, Mrs. Rose Koporc, Mrs. Mary Novak, Mrs. Hrastar, družina Hribar, Mrs. J. Rust, Mrs. Šimenc, Mrs. K. Rejc, Mrs. Uršula Apich, Mr. Leo, Mrs. A. Mosnik, Mrs. F. Terček.

Prav lepa hvala fantoma Mat Intihar Jr. in Ed. Eppich, ki sta skrbela za godbo, s katero sta zabavala navzoče do belega dne. Še enkrat ključeva iskreno hvalo vsem skupaj, in ako bi midva ne mogla povrniti, naj vam vsem skupaj povrne Bog. Hvaležna

Mr. in Mrs. John Gliha Jr.

15702 Holmes Ave.

Pozor!

Obleke na knjige! Naznanjam vsem mojim prijateljem in znancem, da so sedaj obleke zelo poceni. Po najnižji mogoči ceni je sedaj mogoče dobiti obleko, izdelano po meri. Naredim vam obleko tudi na knjige International posojilnice. Prinesite knjige s seboj. Moje delo je garantirano. Se priporočam.

Louis Srgan,

slovenski krojač

17822 Marcella Rd.

(fe-18., 21., 23)

Naprodaj je

konfekcijska trgovina in grocerija na 30. cesti in Payne Ave. Jako dobra prilika za malo družino, ki je brez dela. Se lahko dobro preživi. Prodajalna je v zelo dobri okolici. Cena je jako nizka. Rent samo \$20.00 na mesec. Vprašajte na 3003 Payne Ave. (x)

BLUE DIAMOND PREMOG

\$6.00 tona,

dostavljeno na vaš dom

L. R. Miller Fuel Co.

1007 E. 61st St.

ENdicator 1030

(44)

Obleke na hranišne knjizice

International Savings & Loan Co.

Oglasite se pri

JOSEPH PERME

15607 Waterloo Rd.

Mlinarjevi

Za "Ameriško Domovino" prestavil M. U.

Nekega dne pri večerji so si hlapci pripovedovali, da videvajo nekaj časa sem zopet tisto luč v jelkineh vrhu. Aleš se je delal važnega: Kolikokrat je videl to luč, brez stenja, brez roke — nihče je ne nosi, dviga se kakor iskra iz plamena ter skače od vrha do vrha. Dečka sta se najprej suvala s komolci, nato pa izbruhnila v tak razbrzdani smeh, da se je morala Apolonija celo pred hlabi sramovati. Vseled njenih jeznih pogledov sta obmolnila. Pa ne da bi spregovorila besede, sta bila edina: Temu strahu se morata približati ako je res strah! Vstala sta potem ponoči ter se splazila ven vsakokrat, kadar sta se prej pričala, da ni črna mlinarskega pomočnika v postelji. Pa morala sta prebiti marsikatero nevihtavo uro, češče se plaziti sklepetajoč z zobmi po mokrotnem mrazu, da sta končno neke na lahno prevlečene noči videla samo eno zvezdo — tisto luč. Tedaj sta stekla, drug drugega prehitevajoč, gori v breg, splezala v jelko ter zmagoslavno zaglegla železni kotel s smolo, ki je vrela in gorela.

Kdo je prižgal ta nedolžni ogenj? Nobena roka z drugega sveta! Le gotovo kak plazilec, tak, ki se ni ničesar bal, pač pa je vedel, da je ta kraj tako razvpiat, da se mu vsak v velikem ložu izogne. Nihče drug ni te luči prižgal, kakor edinole Martin s kodrom, Martin, ki je hotel princeso očarati!

Približala sta se mu drug dan in Urh mu je šepetal, pa s tako ravnodušnim in brezbrzižnim izrazom, medtem ko je navidezno marljivo sejal moko: "Martin, vse veva! Martin, ti, strah, kdorkoli te je prekel, da se moraš ponoči plaziti naokoli, midva sva te rešila! Sedaj lahko mirno v postelji spiš!"

In Konrad je našel sredi dela zopet prilike, da je mlinarja na skrivaj zasmehoval: "Martin, čuvaj se! Ne drzni se v naša lovišča, ti, bledokožec, sicer te bova skalpirala! Čuvaj svoj koder!"

Napram drugim hlapcem pa sta se bahala: "Midva sva ugasnila luč brez stenja in brez roke. Vi drugi pa se nikar ne drznite tja ven, nihče vas se ne bi vrnil!"

Presrečna sta bila te dogodbe. Pa žal, sedaj ni bilo ob bajerju nobene tajne več, ki bi jo bilo treba razkriti, nobenega strahu, ki bi ga bilo treba premagati. Le žal, tam zunaj niso plaval zmaji, le včasih kaka nedolžna kača, ni bilo divjih zveri, le plašljivi ptici in srnjadi. Hlepela sta po nevarnostih in tako sta našla še edino uteho v potapljanju, doli v temne globičine. Ko je pričelo listje padati in so pričeli jesenski viharji, sta odzvela bajerju vse tajne in vsa čudesa, laglje sta se odpravila v mesto, kajti to malo vode in divjine jima je že začelo presedati.

V koledarju sta bila zaznamovana svetnika Simon in Juda. Nobenega drugega dne v letu se ni Apolonija tako veselila, kakor tega. Znova je pričela upati v čudodelno moč latinske šole, na vzgojevalne zmožnosti obče poznane gospe Turkove in očarljivo moč pedagoške palice.

DESETO POGLAVJE

Neke pomladanske nedelje, ko so pokosili, so odšli hlapci v vase, Apolonija se je odpravljala h krščanskemu nauku, ker je morala predpoldne hišo čuvati, sestri sta pomivali posodo, Mlinar je bil sedel k računom in Martin, ki ni nikdar šel v gostilno, je igral orglice, čijih zvoki

tudi sama že izkušnje v tem, je pa pravcati ovčarski pes.

Tako se je bil poglubil v svojo žalost, da ni niti zapazil, kako poka suhljad, kako se deli grmičevje, kako se sveti srebrni nakit na svilenem blagu. Namah je stala pred njim Lucija in se mu smehljala. In nenadoma jo je pogledal in strmel nekaj časa vanjo, kakor da je samo podoba, ki jo je češče videval v sebi. Potem je skočil k njej in jo potegnil k sebi. Bil je docela iz uma. Ko pa je videl, da se boji njegove nasilnosti, se je obvladal nekoliko, postal nežnejši in skoro otroško vesel.

"Samega koprnenja sem skoro bolan. Zakaj nisi nikdar prišla k meni? Čarovnik bi hotel biti, da bi imel večjo moč nad teboj!"

Opravičevala se je: Nikdar ni sama in se ni mogla niti za četrto urico izmuzniti. Tekla si je od tedaj postavila za nalogo, da jo varuje. Danes je zbolela, a najbrž bo le malo časa spala. "Takoj se moram zopet vrniti!"

"Se moraš?" se je zasmel. "Ne, ako čaka človek tako dolgo in se grize, potem ni zadovoljen samo s trenutkom. Ako se zbudi ali ne — ti ostaneš. Ako je resnično bolna, tudi vstala ne bo. Če pa pride — pojdeš z njo, ako le bo našla — a našla te ne bo!"

Potem se pa lahko izgovoriš. Ne bo te izdala Apolonija in očetu. Sama je vesela, ako ti molčiš. Pa tudi če bi govorila! Vseeno nama mora biti, če se le lahko imava samo en edinkrat po tako dolgem stradanju. Jaz za svoj del vsaj pristajam, naj me napode z biči in psi. Celo kar tu bi se utopil kakor mlado mače. In če zares ljubiš, tedaj že lahko tudi prestaneš tako, malo nevihto. Sedaj pojdeš z menoj na oni breg!"

"Ne, Martin, vsaj tu ostani. Ampak pazi, da ne..."

Martin je zasikal: "Od tega ne morem živeti! To slišim dan na dan! Le vedno si kakor divja zver ob gozdnem robu, glavo vedno obrnjeno proti morebitnemu lovcu. Ne, jaz te hočem enkrat tako imeti, da bova samo najina, v najini lastni kočici, tako kakor bo nekdaj tam na cnem bregu."

Vzel jo je, dvignil jo kljub njenemu uporu ter jo odnesel po vodi v čoln. Jokala je, a ni se upala upirati, iz strahu, da ne bi oba utonila. S krepkimi rokami je poprijel vesla, se nagibal k njej ter ji šepetal: "Kako le moreš jokati, ako te peljem v srečo! Glej, tam zadaj je vse najino, na onem bregu je najino kraljestvo. Mar še vedno ne veš, da ga ni na svetu mesteca, ki bi bilo za naju tako ustvarjeno?"

Sklonil se je k grmičevju, mimo katerega sta vozila. "Prinajmal princeso!" se mu je smehljalo. "... kajti imelo je usmiljenje z menoj ali pa me je zasmehovalo, ko sem tako zaman čakal in mu šepetal: danes, danes! Tam boš deležna velikega sprejema: rumene, bele in modre stoji ob bregu. In tako dobri pevci — smej se, Lucija! Iztrgaj se vendar za enkrat svetu tam preko. Kaj naju ta briga! Nikar ne trepetaj toliko, radi tega 'da ne' ... pusti naj pride, kar hoče, če se bova le midva imela!"

Krepko je udaril ob breg in ji ponudil roko. Ona se je ozrla. Za njima strmi, temni gozd, pred njima grmičevje in pa kočica, ki sta jo bila postavila dvojčka. Čutila se je varno in, da ne bi zopet pokvarila lepo urico, a se potem nad svojo neumnostjo kešala, se mu je udala. Le dejala je še: "Tekla je bolna. Ako kdo pride, mu ne bo mogla odpri!"

"Tedad naj čaka. Jaz sem dovolj dolgo čakal. O, ta tvoja Tekla! Vsake nedelje bi se lahko tu shajala, da se te ona tako ne tišči. Apolonija je vendar enkrat hodila v mesto v šolo. Zakaj ne pošljejo tudi vaju, menim Tekle? Saj bi tudi njej koristilo, ako se že hoče poročiti!"

"Aj, Martin," je vzkliknila končno Lucija, "pač zato, ker sve vendar preneumni. Vesele sve bile, ko sve imele končno domačo ljudsko šolo za seboj!"

"Ti, ti nisi neumna! Tekla morebiti..."

"O, ona je zvita!"

"Pridi, Lucija, in če samo enkrat, enkrat tako na skrivej, tedaj ne zamujajva časa, pač pa misliva edino na ljubezen in če bom divji, tedaj pomisli, da ne bi bil, ko bi imel čas, da lahko izpijem čašo polagoma. Le po glaj kečico tam zadaj. Mah in bičevje. Jaz pa bi bil zadovoljen, ko bi jo smel deliti s teboj do smrti. Da, do smrti!"

"Martin, nikar ne govori zopet o smrti!"

"Sedaj govorim o življenju, ljuba, o ognju, o žerjavici, ne ... tudi o tem ne. Vse to moraš čutiti in potem morebiti boš razumela, da mora biti v ljubezni tudi smrt."

Skozi dvorišče je tekla Tekla in vpila: "Lucija, Lucija!" Zaman je bila klicala v postelji, zaman šla v kuhinjo in prestrašena stopila po lestvi v skedenj. Zaman je preiskala hišo. Tedaj si je v svojem strahu ognila ruto in odšukala s copatami k strugi in mostičku, ki je vodil k znamenju: "Lucija, Lucija!" Peneča se voda na jezju je še glasneje šumela, da je preglasila nje vpitje. "Potem — je morebiti tam zadaj, ta neumna gos z zmešano glavo!" je psovala in tekla, da je izgubila najprej eno a potem še drugo copato. Psa sta se ji dobrikala. Najprej je hotela odpeti enega, da ji pomaga iskati. Ampak ne — takega šundra ne sme zagnati! Ko so jo ugledale gosi in race, kako je tekala in klicala, so pač mislile, da vabi nje. Pričele so teči in zletati proti njej, kokoši so prišle iz vrta in, ko je zavila po stezi proti bajerju, ji je sedila glasno kričeca vlečka. Tekla pa se ni ozirala na požrešno perjad. Srce ji je glasno bilo, a mislila je, da ji bo čelo počilo. Opetekala se je po spolzki stezi. "Lucija, Lucija!" Vpijala je preko bajerja, kajti opazila je, da ni čoln na svojem mestu. Pred očmi se ji je temnilo. Gosi so se zapodile mimo nje v vodo. Gagale so, pile vodo ter se zopet vračale k njej.

(Dalje prihodnjič.)

* Med republikama Kolombit in Peru je zbruhnilo vojno stanje.

* V Zedinjenih državah se nahaja vsega skupaj 247,689 solskih poslopj.

ponudil roko. Ona se je ozrla. Za njima strmi, temni gozd, pred njima grmičevje in pa kočica, ki sta jo bila postavila dvojčka. Čutila se je varno in, da ne bi zopet pokvarila lepo urico, a se potem nad svojo neumnostjo kešala, se mu je udala. Le dejala je še: "Tekla je bolna. Ako kdo pride, mu ne bo mogla odpri!"

"Tedad naj čaka. Jaz sem dovolj dolgo čakal. O, ta tvoja Tekla! Vsake nedelje bi se lahko tu shajala, da se te ona tako ne tišči. Apolonija je vendar enkrat hodila v mesto v šolo. Zakaj ne pošljejo tudi vaju, menim Tekle? Saj bi tudi njej koristilo, ako se že hoče poročiti!"

"Aj, Martin," je vzkliknila končno Lucija, "pač zato, ker sve vendar preneumni. Vesele sve bile, ko sve imele končno domačo ljudsko šolo za seboj!"

"Ti, ti nisi neumna! Tekla morebiti..."

"O, ona je zvita!"

"Pridi, Lucija, in če samo enkrat, enkrat tako na skrivej, tedaj ne zamujajva časa, pač pa misliva edino na ljubezen in če bom divji, tedaj pomisli, da ne bi bil, ko bi imel čas, da lahko izpijem čašo polagoma. Le po glaj kečico tam zadaj. Mah in bičevje. Jaz pa bi bil zadovoljen, ko bi jo smel deliti s teboj do smrti. Da, do smrti!"

"Martin, nikar ne govori zopet o smrti!"

"Sedaj govorim o življenju, ljuba, o ognju, o žerjavici, ne ... tudi o tem ne. Vse to moraš čutiti in potem morebiti boš razumela, da mora biti v ljubezni tudi smrt."

Skozi dvorišče je tekla Tekla in vpila: "Lucija, Lucija!" Zaman je bila klicala v postelji, zaman šla v kuhinjo in prestrašena stopila po lestvi v skedenj. Zaman je preiskala hišo. Tedaj si je v svojem strahu ognila ruto in odšukala s copatami k strugi in mostičku, ki je vodil k znamenju: "Lucija, Lucija!" Peneča se voda na jezju je še glasneje šumela, da je preglasila nje vpitje. "Potem — je morebiti tam zadaj, ta neumna gos z zmešano glavo!" je psovala in tekla, da je izgubila najprej eno a potem še drugo copato. Psa sta se ji dobrikala. Najprej je hotela odpeti enega, da ji pomaga iskati. Ampak ne — takega šundra ne sme zagnati! Ko so jo ugledale gosi in race, kako je tekala in klicala, so pač mislile, da vabi nje. Pričele so teči in zletati proti njej, kokoši so prišle iz vrta in, ko je zavila po stezi proti bajerju, ji je sedila glasno kričeca vlečka. Tekla pa se ni ozirala na požrešno perjad. Srce ji je glasno bilo, a mislila je, da ji bo čelo počilo. Opetekala se je po spolzki stezi. "Lucija, Lucija!" Vpijala je preko bajerja, kajti opazila je, da ni čoln na svojem mestu. Pred očmi se ji je temnilo. Gosi so se zapodile mimo nje v vodo. Gagale so, pile vodo ter se zopet vračale k njej.

(Dalje prihodnjič.)

* Med republikama Kolombit in Peru je zbruhnilo vojno stanje.

* V Zedinjenih državah se nahaja vsega skupaj 247,689 solskih poslopj.

po plen. Nenadno srečanje s paznikom, ki ju je zasačil pri preprečevanem dejanju, ju ni spravilo iz ravnotežja. Skočila sta vsak za svoje drevo in z naperjenima puškama sprejela loj. Paznik je bil prisiljen rabiti orožje. Zadet lovski tat se je zgrudil ranjen v glavo, a se mu je posrečilo uteči pod varstvom tovariša, ki je zabranjeval zasledovanje in se je v mraku spretno umikal med gostim drevjem. Na kraju borbe je ostala puška ranjenca, okrvavljen klobuk in šop las. Orožniki so izsledili po klobuku ranjenega divjega lovca in takoj nato tudi njegovega tovariša. Oba sta rudarja iz črne.

—Na Brdu pri Lukovici je umrla gospa Lojzika Kersnik, r. Tavčar, vdova po pokojnem notarju in slovenskem pisatelju Janku Kersniku.

—Žrtve eksekucije. V bližini Velikoveca na avstrijskem Koroskem se je te dni odigrala nenavadna žalost. 34 letnemu jugoslovanskemu državljanu Fr. Urbasu je hotela davčna oblast zarubiti kravo in pet svinj, ker ni Urbas plačal predpisanih davkov. Ob času napovedane eksekucije je bil Urbas zbral pri hiši 10 do 15 kmetov, da bi zaščitili izvršbo. Eksekutor pa je imel pridelnega orožnika z nasajenim bodalom. Urbas je bil po poročilih zelo ogorčen zaradi eksekucije in orožnik ga je moral večkrat posvariti. Tedaj pa se je Urbas tako nesrečno obrnil in padel, da se mu je bajonet zaril naravnost v srce, zaradi česar je izkrcaval in izdihnil. Avstrijska oblastva so nekaj ur po dogodku poslala na kraj dogodka komisijo, ki je seveda dala prav orožniku in napravila za dogodek odgovorno nesrečno žrtev izvršbe.

—Na Velikem Lipoglavem, župnija Lipoglav, je umrl g. Janez Zupančič, posestnik in cerkveni ključar.

—V Vevčah pri Ljubljani je umrl po mučni večletni bolezni tov. delavec g. Verhovce Jernej. Pred vojno je bil v Nemčiji v raznih tavnaricah. Po vojni pa je prišel domov, kjer je dobil službo v večki tovarni. Bil je dober delavec in priljubljen med tovariši ter je vedno bil zvest član naših organizacij.

—V Ljubljani je umrl g. Pavel Jereb, višji kontrolor drž. železnice v pokoju. — V splošni bolnišnici je umrla gospa Ivana Bernardi, vdova po železniškem uslužbencu.

—V Kranju je po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala gospa Matilda Majdič, roj. Kotnik.

—Smrt v vodnjaku. V Domašincu pri Prelogu je 24 letni posestnikov sin Anton Tkalec vlek iz vodnjaka vodo za napajanje živine. Pri tem mu je spodrsnilo in ker je bila ograja okrog vodnjaka visoka samo 80 cm, je padel v vodnjak. Ko so ga domači potegnili iz vodnjaka, je bil že mrtev.

—V Ljubljani je umrla gospa Franciška Lekani.

—Ubili hlapca, ko je ta zahteval plačo. V Trnovščaku v Medmuru je služil pri 50 letnem posestniku Alojzu Mikoleku 18 letni hlapec Tomo Nemec. Pogodila sta se za skromno plačo, toda še te mu Mikolek ni v redu plačeval. Dolžan mu je bil za več mesecev nazaj. Nemec ga je skoraj vsak dan prosil, naj mu plača zaostanek. Te dni pa je Mikolek tako razjezilo, da je pograbil motiko in udaril Nemca s tako silo po glavi, da je padel in obležal mrtev. Nato je Mikolek naložil njegovo truplo na hrbet in ga zanesel v gozd, ki leži kakih 800 korakov proč od njegove hiše. Toda za zločin so oblasti izvedele in Mikoleka so zaprli.

—V kemični tovarni barv "Jerka" pri Domžalah je izbruhnil požar, ki je tovarno občutno oškodoval. Pogorelo je glavno, deloma betonsko, deloma leseno poslopje, vsa zaloga kemikalij, mnogo že izdelanega blaga, precej pa tudi pripravljene

nih sirovin. Rešiti se je dalo le nekaj malega. Nepoškodovan je ostal le židani del tovarne. Prav tako so uničeni vsi stroji, ki so bili postavljeni v pogorelem tovarniškem objektu.

Ogenj je bil tako nagel in je izbruhnil s tako silo, da ni bilo mogoče nobeno reševanje. Na kraj požara so prišle požarne brambe iz Ihana, Dola in Pešate, vendar pa je bil njihov prihod in trud brezuspešen. Škoda, ki jo je požar napravil, je ogromna.

Ker je izven vsakega dvoma, la požar ni bil posledica nesrečnega naključja, temveč delo zlobnega človeka, ki je hotel še poslabšati današnje težko stanje, je pač želja vsakogar, da bi se varnostnim organom posrečilo najti krivca, ki naj ga zadene eksemplarna kazen.

—Na Vrhpolju pri Kamniku je umrl v starosti 85 let Janez Letnar, trdna gorenjska korenina, ki je bil 61 let zaposlen v državni smodnišnici. Rojen je bil leta 1848 na Vrhpolju. Ko je odslužil vojake, je bil sprejet za delavca na smodnišnico, kjer je vztrajal pri delu nad 6 desetletij. V kamniški smodnišnici, ki je pričela obratovati pred 75 leti, so v začetku delali vojaki. Ker pa so se ti vedno menjavali in prihajali novi, je bila za vodstvo tovarne velika težava s tem, da so morali novince po več tednov uvajati v delo. Zato se je vojni erar končno odločil, da iz praktičnih razlogov zaposli v smodnišnici domače delavce iz Kamnika in okolice. Janez Letnar je bil med prvimi domačimi, ki so nastopili delo v smodnišnici. Iz svojega doma na Vrhpolju, ki je 5 km oddaljen od tovarne, je hodil vsak dan na delo. Leto za letom, desetletje za desetletjem, vsak dan je premeril dolgo pot do tovarne in nazaj. Če bi seštel vse te kilometre, ki jih je prehodil v teku 60 let do kraja, kjer si je služil svojo vsakdanjo kruh, bi dobil 180 tisoč km, to se pravi, da bi bil lahko več kot štirikrat prišel okrog zemlje po ekvatorju.

—Kadar konja nočeta voziti bale. Oni ponedeljek sta se po-

ročila v župni cerkvi v Trebnjem na Dolenjskem Florjan Starič in Pepca Opara. Med poročno sv. mašo so dekleta svoji prijateljici nevesti v znak prijateljstva prav lepo pele. Ko se pa v soboto po stari šegi vozili nevestino balo, se je pripetila neprijetna dogodivščina. Voz je bil naložen in pripravljen za odhod. Ko je voznik zapregel konje, je tem mrham nekaj padlo v bučo in ubrala sta jo naravnost v hlev — s polnim vozom. Voz pa ni bil istih misli, saj je vedel, da gre na važno pot. Če se pa konji in voz sprejo, pa vsi vemo, kaj mora biti. Voz se je stegnil po tleh in vse štiri pomolil od sebe. Ob tem prizoru, ki so ga mnogi s strahom opazovali, je vsa bala zgrmela z upornega voza. Škoda je precejšnja. Prevoz bale je moral seveda počakati, dokler se vse ne popravi!

DR. J. V. ZUPNIK

zanesljiv zobozdravnik

Mnogo let na istem mestu.

St. Clair vog. 62. ceste.

Vhod samo iz 62. ceste.

Knausovo poslopje.

GOVORI SLOVENSKO

Uradne ure od 9. zj. do 8. zv.

Leopold Kushlan

SLOVENSKI

ODVETNIK

6411 St. Clair Ave.

Soba št. 7

Tel. Henderson 5195

DOBER PREMOK!

Točna postrežba

The Hill Coal Co.

1261 MARQUETTE RD.

HENDERSON 5798

Zastopnika:

IGNAC ZIVODER

1168 Norwood Rd.

JOHN CENTA

1175 Addison Rd.

V SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NADVSE LJUBLJENEGA SINA IN BRATA

LOUIS J. MILAVEC

ki je mirno v Gospodu zaspal 18. februarja, 1931. Dve leti črna zemlja Tebe krije, nepremično v njej ležiš in dokler nam zlato sonce sije, duh Tvoj med nami naj živi!

Nad zvezdami se zdaj raduješ, Oh, nas pa skrb mori pekoča, po svetu zlobnem ne žaluješ, ker čaka nas še vojska vroča; nazaj Ti srce ne želi; o da bi zmagale tud' me, ljubi Louis, o blagor Ti! dragi Louis, na svidenje.

V tej dolini solz grenkobnih, dni, noči, žalostnih, kakšno trenutke srečni, da nas združi v slavi večni.

Sladko spavaj tam v tistem grobu, Louis, poleg očeta svojega. Nepozabljeni spomin na vaju ohranimo v naših srcih do konca naših dni. — Zaljubljeni:

Louise Milavec, mati; Jane, Mildred, sestri.

Cleveland, O., 18. februarja, 1933.

GEORGE WASHINGTON PRAZNIK

se praznuje prihodnji teden, in

demokratski ženski klub 23. varde

PRIREDI V TOREK, 21. FEBRUARJA

na predvečer praznika

VELIK PLES

v dvorani Slovenskega Narodnega Doma

Eddie Simms in njegov orkester bo igral. In postreženi boste kot pravi prijatelji. Okrepila, prigrizek in dobra družba. Slovenski demokrati in demokratke, pridite gotovo v torek, 21. februarja v Slovenski Narodni Dom.

Vesti iz domovine

—V Zdenski vasi v dobre poljski dolini je umrl Franc Trpin. Bil je v resnici velik trpin, ki je vdano in voljno prenašal svoje hudo trpljenje štiri leta.

—Borba z divjimi lovci. Gozdna uprava veleposestev Thurina ima obsežne gozdove in lovišča v gorovju Urške gore, kjer je polno divjačine, na katero vedno preže divji lovci. V decembru in januarju je bilo večkrat slišati v gorovju streljanje div-

jih lovcov. Vsa zasledovanja in poizvedovanja pa so ostala brezuspešna. Predzadnje nedeljo je padlo na vrhu Urške gore zopet nekaj strelcov. Takoj se je napotil v gorovje lovski paznik Gregor Sovinc. Po poti, ki je držala navkreber, so morali priti divji lovci, ker je edina, ki vodi v dolino. Dva divja ovca sta bila ustrelila gamza, ki se je skotalil preko skal. Brezbrizna, zadovoljna z lovsko srečo, sta divja lovca korakala po stezi, namenjena ob vznožju skal